

РІК L, Ч. 2

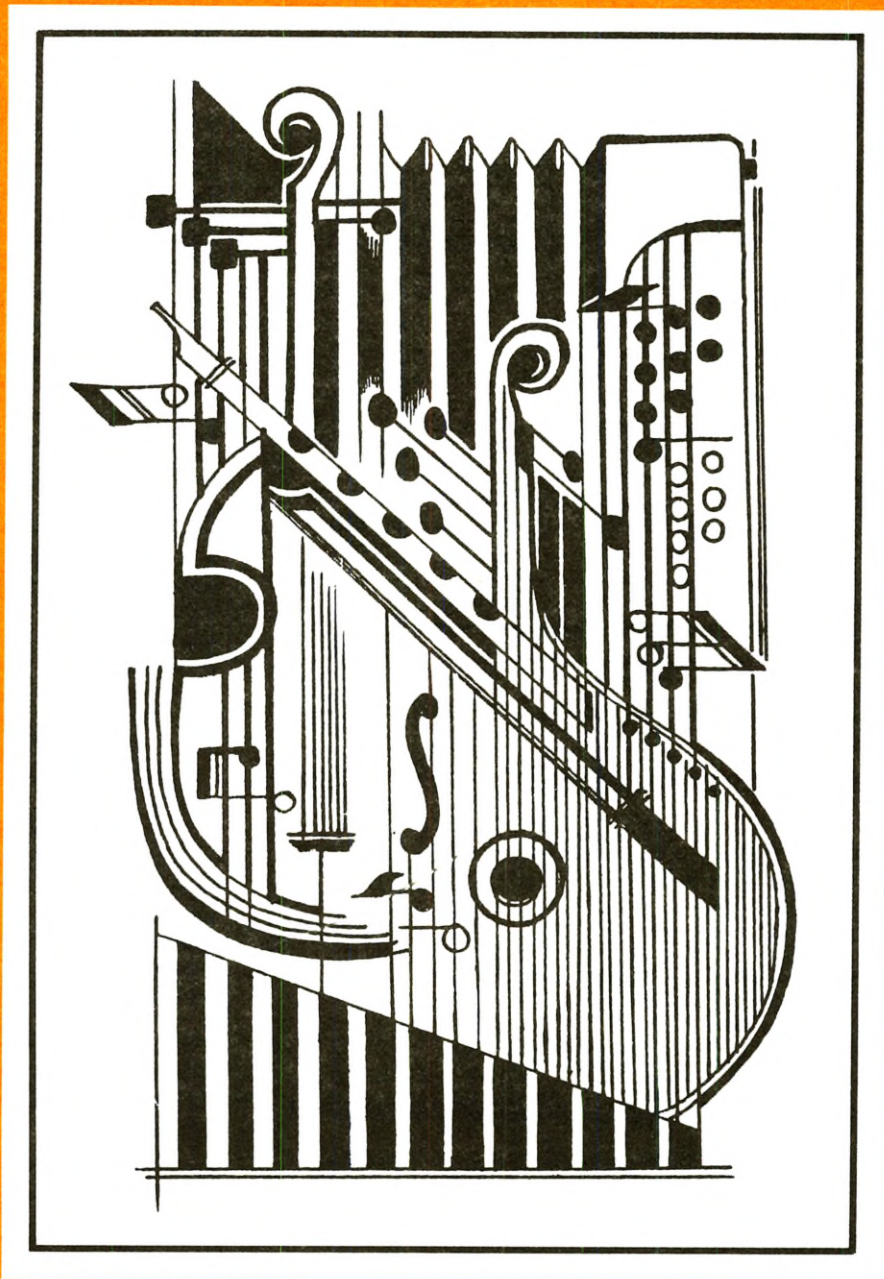
ЛЮТИЙ — 1993 — FEBRUARY

№ 2, VOL. L

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.



НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK L, Ч. 2

ЛЮТИЙ — 1993 — FEBRUARY

No. 2, VOL. L

ЗМІСТ

Р. Л. Хом'як. Бережіть злість!	1
Світлана Кочерга. Леся Українка і музика	2
Валентина Борисенко. Збережемо для всього світу	6
Вісті з Централі	7
Оксана Бризгун-Соколик. Запрошуємо до співпраці	7
Ірина Чайківська. Пам'яткові книжки Конвенцій СУА	8
Людмила Шушуріна. Жінка повертається	10
Ольга Тритяк. Виставка дитячої літератури діаспори в Україні	12
Our Life	
Address of UNWLA President Maria Savchak	15
The Tasks and Responsibilities of Ukrainian Women's Organizations	17
The Ukrainian Museum — a Cultural Experience	20
Desiderata	21
Atlanta Branch on the go	21
Христя Навроцька. Наше харчування	22
Хроніка Округ. Округа Філадельфія	23
Дописи Відділів Союзу Українок України	24
Дописи Відділів і Округ Союзу Українок Америки	25
Пожертви	30
Нашим дітям	34
Посмертна згадка	36
Загальні збори	обкл.

На обкладинці: Л. Українка. "Коли я смуток свій на струни клала..." Роман Маркович. Графіка, 1993.
Our cover: "When I lay my sadness on these strings". Lesia Ukrainka. Artwork by Roman Markovych. 1993.

Редактор — Ірена Чабан
Редактор англійської частини — Марта Бачинська
Мовний редактор — Роман Юрєвич
Адміністратор — Наталія Дума

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Любов Волинець
Христя Навроцька — з уряду (пресова референтка Головної Управи)
Іванна Ратич
Іванна Рожанковська
Ольга Руденська
Марія Савчак — з уряду (Голова Союзу Українок Америки)
Тамара Стадніченко-Корнелісон

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1993 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурчинська
Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак — голова
Іванна Ратич — 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко — 2-го заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хом'як — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Ірина Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Томоруг — кореспондентська секретарка
Розалія Полчій — англійська секретарка
Рома Шуган — скарбнича
Марта Данилюк — фінансова секретарка
Ірина Куровицька — вільний член
Лідія Білоус — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак — музейно-мистецька
Ольга Тритяк — виховна
Лідія Черник — суспільної опіки
Анна Кравчук — стипендій
Христя Навроцька — пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко — Дітройт
Оксана Фаріон — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марія Крамарчук — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Ірена Гладка — Нова Англія
Наталія Кушнір-Верзол — Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Евгенія Новаківська — голова
Лідія Дяченко — член
Таїса Турянська — член
Надя Бігун — заступниця
Лідія Фіцалович — заступниця

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
РЕДАКЦІЯ / АДМІНІСТРАЦІЯ
108 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 533-4646

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 228-0110
Fax (212) 228-1947

Години урядування:
від 10:00 до 4:00 по пол.

РЕДАКЦІЯ: (212) 674-5508
Fax: (212) 254-2672

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:
Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W24HG
England

АВСТРАЛІЯ:
Postup Ukrainian Cooperative
Trading Society Limited
928 Mount Alexander Rd.
Essendon, 3040,
Australia

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly — except Aug.
by Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
108 Second Avenue, New York, NY 10003.
ISSN 0740-0225

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

БЕРЕЖІТЬ ЗЛІСТЬ!

Щиро кажучи, зберігання чи, сказавши американізовано, консервація — добра річ.

Написи типу "Бережіть ліс", "Бережіть хліб", "Бережіть воду", що їх можна побачити в Україні, і аналогічні — в нашій країні, не мають особливого ефекту, але зберігання ресурсів, безумовно, ефективне. У 1970-их роках в Америці, після кризи з пальним, уряд встановив ряд програм, спрямованих на зберігання енергії, наприклад, знижуючи податки тим, хто вложив гроші на ущільнення домів, вимагаючи, щоб автомобільні фірми виробляли машини, які спалюють менше бензину — і остаточно США скоротили енергетичні потреби приблизно на п'ять відсотків, а на американські відносини — це величезна кількість нафти, вугілля і газу, яких не треба ввозити і на які не треба витратити грошей. Інакше кажучи, зберігання або консервація — в даному випадку енергії — це щось реальне, щось, що дає реальні наслідки. Раніше ми розтринькували пальне, розтринькували воду, розтринькували хліб, упаковку, посуд, папір, а тепер ми все це робимо в меншій мірі, ми більш свідомі того, що можна жити непогано, заощадити гроші і допомогти економіці країни, практикуючи зберігання ресурсів, навіть частинне зберігання, що вимагає трошки більшої уваги до навколишнього середовища з нашої сторони.

В Україні, крім написів і лозунгів "Бережіть ... (це і те)", консервація ще далеко не наблизилася до даної мети. У Львові, після майже трьох років демократичної влади, все ще бракує води, хоч експерти доводять, що коли б поладнати водопроводи, води було б досить і для пиття, і для миття. Хто з інших частин світу побував в Україні, з подивом дивився на "вічні вогні" в помешканнях — один пальник на кухні постійно горить, даремно спалює газ — тільки тому, що в країні бракує сірників, і треба мати "вічний вогонь", щоб було чим запалити другий пальник. Мабуть, школяр міг би порадишити, що дешевше обійшлося б побудувати фабрику сірників або запальничок, а до того часу імпортувати ці речі з-за кордону.

В Україні й довкруги неї є що критикувати: чимало речей прямо злостять українців, як тих, що там, так і діаспорників. Критикувати уряди, злоститися на них — це атрибут здорового суспільства. Критика потрібна будь-яким урядам, щоб вони постійно були свідомі своїх завдань і потреб населення, якому служать. Для тих, що критикують і злостяться — це також виходить на здоров'я — діє як свого роду катарсис, а крім того, сприяє більшому зацікавленню політичним життям країни. Але, як і енергію, і воду, і ліс, і хліб — злість не завадило б зберігати, хоч би для того, щоб вистачило її, коли вона буде справді потрібна, на справжнього ворога.

Нині в Україні хмари злоти підносяться з кожного закутка на "тих демократів", які перебрали уряд і тепер нема що їсти і ціни високі. Майже нікому і не сниться, що коріння причин складної економічної ситуації криються значно глибше, ніж останні два-три роки, коли до влади почали приходити керівники, по-справжньому обрані виборцями. Коли ж запитати типічного, злісного громадянина, що він зробив, що вона зробила особисто для того, щоб направити ситуацію в країні, відповідь, звичайно, буде, що то "вони" (ті ж "демократи", чи члени адміністрацій) мають цим займатися.

Мабуть, на другому місці щодо об'єктів критики й злоти в Україні є "ділки" — люди, які займаються комерцією, перепродуванням, обслуговуванням і в яких нині є чимало грошей. В Америці таких людей називають малими бізнесменами, і американські економісти високо цінують їх, бо, власне, малі підприємства, зокрема нові малі підприємства, є найбільшим джерелом нових місць праці. Якщо такі гіганти як Дженерал Моторс та ІБМ звільняють по 30—40 тисяч робітників нараз, то багато з них знайдуть роботу в малих підприємствах, а деякі утворять свої малі підприємства і таким чином зменшать тягар, що давить народне господарство країни.

В Україні, на відміну, комерсанти й підприємці мусять постійно доводити, що вони не верблуди. Це слова молодого львівського бізнесмена Олега Жуковського, який наприкінці минулого року дав інтерв'ю газеті "Молода Галичина". "Жаль тільки, не займаюсь ділом, а повсякчас доводжу усім, що я — не верблюд", — закінчив він розповідь про очолюване ним виробничо-торговельне підприємство "Жубер", яке включає комерційні крамниці, бюро послуг і фабрику замків-блискавок (тих же наших "зиперів") і то "з широкою кольоровою гамою — сорок відтінків. Тим часом, як зазначила на початку сама газета, загал вважає людей, таких як Жуковський, "типом нового буржуа, який розпродує, розбазарює, роз'їжджає і розпиває", і, очевидно, є об'єктом злоти громадян, які навчені впродовж довгих років, що краще, коли усі будуть рівні, усі будуть бідні. За таких умов Жуковський мусить доводити, що він не верблюд, що торговельний механізм, як він сказав в інтерв'ю "Молодій Галичині", — "старий, як світ: дешеву продукцію продати дорожче". Але не надто дорожче, бо у Львові вже діє конкуренція, і він також звернув увагу, що в його крамницях речі дешевші, ніж в інших, зокрема на базарі біля стадіону. І що не менш важне, — ці речі є.

У нас також часто треба доводити, що ти не верблюд. Скільки злоти було вилито у 1960-х роках на тих наших співгромадян, які "зустрічалися". Коли з України почали приїжджати діячі культури й дипло-

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І МУЗИКА

Що таке дар Божий? Звідкіль ця могутня сила хисту в тендітній жінки? Чому вінки зі слів, які сплела вона колись безсонними ночами, досі заворожують наші серця, будять думку?

Питання, питання... Хвилями напливають вони, коли заглиблюєшся у творчість поетки, ім'я котрої є водночас іменем кожної з нас — УКРАЇНКА. І мимохіть починаєш шукати відповіді між рядками її творчого та епістолярного надбання, що уявляється мені величним Храмом на площині нашої духовності.

Тож спробуємо ще раз зайти до цього Храму і послухати там музику, яку залишив нам у спадок ритм серця Лесі Українки.

Джерела кожного таланту, безперечно, криються в неординарному сприйнятті світу. Леся була обдарована здатністю сприймати реальність крізь призму мелодій. Окремими нотами, мотивами, акордами, гармоніями опадали в скарбницю її емоційної пам'яті найсильніші враження і згодом давали поетичні сходи. Оці "музичні зерна" у своїх віршах найчастіше називає "піснями", як от:

*Ми слухали пісню морського прибою, —
Хто чув її раз, не забуде повік.*

(1, т. 1, с. 164).

В чарівний спів, звуки ліри і бандури перетворювались в її сприйнятті слова про омріяну волю, котрі доводилось чути ще дитиною від старших. І не все проливалось той "золотий дощ" пісень, випивала його спрагла уява майбутньої поетки, щоб через роки знову і знову черпати в ньому надхнення:

*І та мелодія не може заніміти:
не раз, як тільки лист од вітру зашумить
чи блиснуть проти сонця ярі квіти,
вона зненацька в думці забринить.
Неначе хто її поставив на сторожі.*

мати, які не обмежували своїх відвідин до домівок "прогресистів", а відважувалися (ну добре, їм до ручали) переступити пороги охочих гостити їх "буржуазних націоналістів", велика частина громади не щадила злості й критики на тих зустрічалників, засуджуючи їх навіть у зраді національних інтересів. А нині ті самі діячі і подібні їм є в керівництві країни, і залі діяспори переповнені охочими зустрітися з ними. Виглядає, що ті, які "зустрічалися" в шістдесятих роках, таки не були верблюдами.

Часи змінилися? Так і ні. Нещодавно дипломати України у Вашингтоні були засипані сотнями листів, листів з обуренням, з надмірною злістю, бо представник уряду України вів пресову конференцію в американській столиці російською мовою. Як згодом

щоб душу в кожний час будить від сна...

(1, т. 1, с. 186).

Читаючи ці рядки, розуміємо, що поетове "Я на сторожі коло їх поставлю слово" (Т. Шевченко) може народитись лише тоді, коли Хтось раз-по-раз посилає на сторожу його душі музику чи якесь інше знамення і тим самим позначає його як мистця.

Отже, якщо вдається до наукової термінології, у творчості Лесі Українки присутній феномен "творчого автономного комплексу" (за Карлом Густавом Юнгом), тобто періодичне вторгнення імпульсів безсвідомого у свідомість авторки. Тому непереконливим мені здається твердження дослідників Р. Радішевського та О. Ставицького, що в самих назвах віршів або циклів поетки — "Мелодії", "Ритми", "Невільничі пісні", "Осінні співи", "Пісні про волю" — відбитий її *свідомий погляд* (підкреслення моє — С. К.) на світ через музику" (2, с. 11). Радше схильність до музичних образів у доробку Лесі Українки продиктована надособистісним, що виступає за межі силового поля свідомості.

Музична обдарованість Лесі Українки, що так яскраво проявила себе в шатах поетичного слова, була підкріплена і випещена ґрунтовною музичною освітою. Сім'я Косачів створила всі умови, щоб діти оволоділи музичною грамотою. Коли Лесі виповнилося 5 років, батьки купили для неї фортепіано. А в дев'ятилітньому віці, в Луцьку, дівчинка почала брати лекції музики. Її першою вчителькою була батькова сестра Олександра. Стосунки між лагідною, доброю "тьотею Сашею" і маленькою Лесею відзначалися щирою прихильністю.

Продовжила вдосконалювати свою гру на фортепіані Леся Українка в Києві під керуванням Ольги Деконор, першої дружини Миколи Лисенка, котра як

пояснила амбасада, представник уряду, який приїхав на важливі переговори до Вашингтону у справі сільськогосподарських продуктів, ще не знає української мови — він росіянин і громадянин України. Але в цьому інциденті є й позитивний аспект — він ще раз довів силу преси, бо посипалися в посольство листи. Жаль тільки, що, як і молодий львівський бізнесмен Олег Жуковський, українські дипломати у Вашингтоні мусіли на деякий час перестати займатися дипломатією і доводити, що вони не верблюди.

Тому треба задуматися над тим, чи корисно нам розтринькувати воду, пальне, хліб, злість чи замість того зберігати їх, консервувати. Бережіть злість, щоб не забракло її, коли її справді треба буде!

Р. Л. Хом'як

піаністка славилась притаманним їй тонким смаком і педагогічним хистом. Однак любов поетки до музики склалася драматично. Загальновідоме її відверте зізнання: "Мені часом здається, що з мене вийшов би далеко кращий музикант, ніж поет, та тільки біда, що натура утяла мені кепський жарт" (1, т. 10, с. 65). Тим "жартом" була недуга, котра змусила Лесю припинити систематичні заняття музикою. Свій біль розлуки з улюбленим інструментом поетка вилила в елегії "До мого фортепіано":

*Розстаємось надовго ми з тобою!
Зостанешся ти в самоті німій,
А я не матиму де дітися з журбою...
Прощай же, давній, любий друже мій!*
(1, т. 1, с. 68)

Нові поневіряння приносила не лише прооперована рука, але й постійні мандрівки в пошуках зцілення — адже в тимчасових помешканнях далеко не завжди чекав на Лесю інструмент, клявішам якого вона б могла довірити свої потаємні думки, жалі та радощі. "Ах, який жаль, що тут у мене ніякого інструмента нема! Без музики хоч вішайся!" (1, т. 10, с. 92) — пише поетка в одному з кримських листів 1891 року. "Покутою чистою" видавалися їй дні, якщо вона довго не чула ніякої музики і сама не грала. Та якщо піаніно знаходилось, то Лесю залюбки проводила час над ним сама і допомагала поповнити репертуар іншим.

Про вправність Лесі Українки — піаністки можна судити принаймні з того списку п'єс, ноти яких вона хотіла придбати для себе на початку 1890 року. До нього внесені "Аделаїда" Бетовена, "Жалібний марш", "Коліскова", "Бажання" Шопена, "Пресвята стояла мати" Россіні, "Сім слів" Гайдна, "Вечірня зоря" Вагнера, "Сон літньої ночі" Мендельсона та інші твори. На думку родичів і друзів Лесі Українки, грала вона дуже гарно. Охоче імпровізувала, м'яко переливаючи у свої композиції найсокровенніше. Про її схильність до імпровізацій свідчать хоч би такі поетичні рядки:

*Коли я смуток свій на струни клала,
З'являлась ціла згряя красних мрій,
Веселкою моя надія грала,
Далеко линув думок легких рій.*
(1, т. 1, с. 68).

Сестра поетки Ольга Косач-Кривинюк відзначала: "Коли б Лесю не мусіла була покинути вчитися музики, коли б вона набула потрібних теоретичних знань, то з неї був би напевно, — краще, ніж піаніст, — композитор (нарешті, перша жінка-композитор!)" (3, с. 52).

Лесю Українку завжди втішалося, коли своєю грою могла приносити насолоду найближчим людям.

Так, запрошуючи в гості Ольгу Кобилянську, вона писала їй: "...я буду Вам грати Шумана і Шопена, яких Ви, здається, дуже любите, окрім того, українських пісень масу у власній транскрипції, вільній від контрапункту і всякої теорії" (1, т. 11, с. 133).

Як бачимо, діапазон музичних смаків поетки був надзвичайно широкий. І це стосується не лише її власного виконавчого репертуару, але й музики, котрій вона надавала перевагу як слухачка.

З дитячих літ Лесю кохалася в українській народній пісні, красу якої для неї відкрили мати і батько. Жадібно вбирала в себе пісенні перлини Волині та Полтавщини, які доводилося чути на народних святах та в домашньому колі. До сліз проймали її задушевний спів і надхненна гра на музичних інструментах. А нагода послухати добрих виконавців траплялася нерідко, бо серед друзів сім'ї Косачів було багато талановитих людей. Панівне місце в музичній царині, звісно, належало Миколі Лисенкові. Славний композитор не раз захоплював Лесю блискучою грою на піаніно. В свою чергу М. Лисенко вельми шанував Лесю Українку як поетку, 17-річну авторку він попросив написати текст до створеного ним "Жалібного маршу" на 27-і роковини від дня смерті Шевченка.

Серед молоді особливою популярністю користувалися пісні та романси М. Лисенка, до вподоби вони були і Лесі. У своїх спогадах Галина Лисенко, дочка композитора, пише про перебування у Зеленому Гаї: "І щодня, як тільки спадала спека, Лесю кликала мене на веранду і разом з Лілею заставляла мене співати татові романси на слова Франка, Дніпрової Чайки, Олесья, Гайне" (4, с. 300). Варто підкреслити, що Лисенко писав романси і на вірші Лесі Українки, з них досить відомими стали "Не дивися на місяць весною", "Східня мелодія", "Смутна провесна" (переклад з Ади Негрі) та інші.

З задоволенням відвідувала Лесю Українка концерти, котрі влаштовував невтомний М. Лисенко у тих невимовно важких умовах, що створив царський уряд для української культури. Ось як вона описує один з таких урочистих вечорів у листі до матері з Києва з 10 березня 1890 року: "Вчора ми з кна-кною (тут: жартівлива назва брата, — С. К.) були на концерті в пользу чорногорців, дуже гарний концерт був. Медведєв співав "Гетьмани", "Олесю", "Дощик", хор співав "Гей, не дивуйте", співачка Скнарська (наша волинячка) — "Чом, чом, чорнобров", а в самому кінці хор утяв "Србија слободна" (мелодія "Ще не вмерла Україна")¹. Дивно було чути сю мелодію в концерті! Ми з кна-кною руки одбили, плескаючи" (3, с. 110).

Не пропускала Лесю Українка в Києві і концерти

¹Згадка про український гімн вилучена з 12-томного видання творів Лесі Українки.



Ольга Лисенко (1930-1950), піаністка, дружина Миколи Лисенка. *Olha Lyenko, wife of Mykola Lyenko.*

тогочасних знаменитостей, до яких слід віднести піаністів Друкер, Слівінського, Грюнфельда, Мазіні. У своїх оцінках поетка була вельми прискіплива — такий висновок нам дозволяє зробити її листування. Зокрема, Друкер вона називає "дуже гарною машиною", а Слівінському ставила в докір те, що він своєю грою "всіх шопенізує — через що обезличує". Однак гру Грюнфельда вона визнає "чудовою". Пізніше знаходимо схвальні відгуки про Рейзенауера, завдяки якому по-новому відкрила для себе Моцарта і Ліста.

Значно розширив музичний кругозір Лесі Українки Відень, куди вона приїздила у зв'язку з лікуванням. Там вона познайомилась з молодими галичанами, членами земляцького студентського товариства "Січ". Майже щовечора нові знайомі збиралися у помешканні Лесі Українки та її матері, сперечалися про політику, літературу, але чільне місце в їх бесідах належало музиці. Позичене піаніно стало серцем створеного навколо поетки *salon artistique*. "Багато нового почула я від них, — розповідає Леся Українка в листі до брата, — їхніх композиторів Нижанківського, Вахнянина та інших, та і Лисенкове "Була колись гетьманщина" я почула тут по раз перший, окрім того одна кна-кна (тут: хлопець. — С. К.) притягла мені збірник кроатський, дещо німецьке, "Лоенґріна" і т. п., і тепер ми разом з нею розучуємо, я акомпанемент, а вона спів" (1, т. 10, с. 72).

У Відні Леся Українка мала змогу подивитися вистави місцевого оперного театру, рівень якого вона оцінює дуже високо: "Опера тут поставлена чудово, ensemble артистів знаменитий, а оркестр грає як один інструмент" (1, т. 10, с. 76). За півтора місяця у Віденському оперному театрі вона послухала: "Нюрнберзькі майстерзінґери" і "Зіґфрід" Р. Ваґнера, "Жи-



Фортепіано Лесі Українки. Зберігається в Київському Музеї поетки. *Lesia Ukrainka's piano, in her museum in Kyiv.*

дівка" Ж. Галеві, "Пророк" Д. Майєрбера, а також подивилася балет "Казковий танок" (музика І. Баєра). В ту пору Ваґнер був кумиром європейських меломанів. Олена Пчілка після однієї з вистав писала Франкам: "...я Ваґнера не дуже-то люблю — то Леся в єму кохається!" (5, с. 67).

Та найбільше розчулила поетку опера Верді "Отелло". Особливо припала до вподоби Лесі Українці артистка, котра зіграла роллю Дездемони. Вона "дуже гарно виспівала пісню про вербу і "Ave Maria", — читаємо в одному з її віденських листів, — так що аж мені плакати хтілося..." (1, т. 10, с. 80).

Слід додати, що Леся Українка була також великою шанувальницею органної музики і ніколи не відмовлялася від нагоди послухати її в костелі. Гостюючи у брата Михайла, котрий мешкав і працював у Дерпті, вона спеціально відклала день від'їзду, щоб послухати в лютеранській церкві релігійний концерт органної музики в супроводі оркестри, у програмі якої зазначалися твори Баха і Генделя.

Захоплюючись вершинами європейської музики, Леся Українка водночас була палко відданою музичній культурі рідного краю. І тут вона не обмежувалася ролею пасивного слухача чи навіть виконавця, а прагнула внести свій посильний вклад у справу збереження народної пісенної творчості для майбутніх поколінь і таким чином прислужитися своєму народові.

*До тебе, Україно, наша бездольная мати,
Струна моя перша озветься.*

(1, т. 1, с. 45)

Цими словами, закарбованими в нашій пам'яті з дитинства, починалася перша книжка поетки, видана 100 років назад. І їм вона залишилася вірною кожним

своїм подихом до останку.

За прикладом матері Олени Пчілки, дядька Михайла Драгоманова, а також Миколи Лисенка Леся рано зацікавилася збиранням українського фольклору. Зачарована скарбницею пісенности, вона не шкодувала сил, щоб зберегти цей об'ємний пласт нашої культури без найменших втрат. З кінця 80-их років Леся Українка студіює наукову літературу, бо відчуває, що їй бракує спеціальних знань. "... мотивів народних я знаю силу, пробую записувати, але то мені трудно, ще й дуже..." — признається вона в листі до дядька.

Перший фольклористичний досвід Лесі Українки відображений у збірнику колодяжненських пісень, записаних разом з сестрою Ольгою переважно від сільської дівчини Варки. Зошит з записами поетка передала М. Лисенкові, де він надовго осів у архіві. Але окрилена Леся сповіщає М. Драгоманову: "... за чорити місяці маю півтора обрядових пісень зібраних! Певна річ, що не все там цікаве і нове, але ж мене дуже займають оригінальні мотиви сих пісень, їх же, — я знаю добре, — ще ніхто не записував" (1, т. 10, с. 123).

Мелодії пісень Леся Українка записувала не з голосу, а лише за допомогою інструмента. Це спричиняло додаткові труднощі, і тому вона охоче наспівувала пісні для запису кваліфікованим музикознавцям-етнографам. Низку пісень зі співу Лесі Українки записав Микола Лисенко. Але найбільш багатогранно відкрилася поетка як берегиня народної пісенної творчості завдяки тісним стосункам з Климентієм Квіткою.

Леся Українка познайомилася з Квіткою восени 1898 року. Мабуть, він привабив поетку сорйозними фольклористичними зацікавленнями, і вона вгадала у вісімнадцятирічному юнакові талант справжнього вченого, який нинішні дослідники оцінюють так: "Рівнозначного йому не знайдемо в сучасній К. Квітці європейській музичній фольклористиці" (6, с. 316). Тож не дивно, що незабаром Леся Українка довірила музикознавцеві-початківцеві записати всі народні пісні, котрі вона знала.

Їхнє співробітництво почалося записом однієї з улюблених пісень поетки "Ой на горі пшениченька", що стала і першою опублікованою піснею з репертуару Лесі Українки ("Збірник українських пісень з нотами" К. Квітки — Київ, 1902). Згодом появились інші публікації. Разом з Квіткою Леся записувала народні мелодії, коли перебувала на Прикарпатті, зокрема від Івана Франка.

1907 року Леся Українка і Климентій Квітка взяли шлюб. Робота над музично фольклористичною спадщиною поетки стала ще пліднішою. Того ж року з Ялти Леся Українка повідомляє М. Комарову, що вони з чоловіком дуже зайняті записом пісень для задуманого великого збірника. Цей збірник К. Квітка

зумів видати лише після смерти поетки під назвою "Народні мелодії з голосу Лесі Українки" (1917-1918 рр.), в ньому нараховувалось 225 пісень.

Велику роботу провели Леся Українка і Климентій Квітка з метою збереження історичних дум з репертуару українських кобзарів. Щоб організувати музично-етнографічну експедицію, поетка пожертвувала частиною свого приданого, хоч в листах вона послідовно посилалася на невідомого субсидіятора.

Заангажовані подружжям Квіток авторитетний музикознавець Філарет Колесса, художник і етнограф Опанас Сластіон поїхали на Полтавщину, де записали на фонограф думи та історичні пісні у виконанні кількох кобзарів. Сама ж Леся Українка разом з Квіткою спеціально затрималися в Ялті восени 1908 року, щоб до майбутньої книги дум увійшли і записи представника Харківської школи кобзарства Гната Гончаренка, котрий тоді мешкав у свого сина в Севастополі.

Напрочуд зворушлива Леся Українка у своєму піклуванні про безцінне надбання кобзарів. Досить згадати, з яким трепетом відправляла вона валики з репертуаром Гната Гончаренка до Львівського наукового товариства ім. Т. Шевченка. У супровідному листі поетка наполягає на відправленні фонографічних матеріалів до берлінської чи іншої європейської бібліотеки в разі відсутності необхідних умов для схову у Львові.

Варто наголосити, що інтуїція та смак не підвели Лесю Українку: гра "віртуоза" Гончаренка справила неабияке враження на Ф. Колессу, який назвав артиста "найкращим після Остапа Вересая представником кобзарського мистецтва" (4, с. 339).

З не меншим запалом Леся Українка домогалася видання книги кобзарських мелодій, що стала б логічним завершенням організованої за її участю експедиції: спонукала до роботи фахівців, давала свої поради, шукала жертводавців. Нарешті спільні зусилля сподвижників увінчалися перемогою і книга "Мелодії українських дум. Серія 1", зредагована Колессою, побачила світ. "Незвичайно втішно було мені бачити сю велику працю викінченою і доведеною до ладу Вашим високоосвіченим старанням, — писала Леся Українка в листі-подяці до Філарета Колесси. — Тепер уже справді можна сказати: "Наша пісня, наша дума не вмере, не загине!" (1, т. 12, с. 351).

Однак ця високопрофесійна книга, на жаль, не привернула до себе увагу вчених, журналістів, рецензентів, про що свідчило мовчання у пресі. Та прикро вражена поетка не опустила руки, а наполегливо сприяє пошуканню розшифрування валиків, що залишилися. "... не можна допустити, — ділиться вона своїми переконаннями з матір'ю, — щоб пропала марно велика частина заходів, і буде нам тоді жаль не втишимий, та й не тільки нам, а, може, й тим нащадкам, що не так мертво-байдуже подивляться

ЗБЕРЕЖЕМО ДЛЯ ВСЬОГО СВІТУ

Бібліотека Конгресу США взялася допомогти реставрувати і зберегти унікальні записи української народної творчості, зроблені на фотографічних воскових циліндрах на початку нашого століття.



В архіві фолкльору Бібліотеки Конгресу США. Зліва: д-р Вільям Голл, Валентина Борисенко, Йосип С. Гікerson. In the Congressional Library, Folklore archives. Fr. I., William Hall, Valentyna Borysenko, Joseph S. Hickerson.

10 грудня воскові звукові валки привезли з України до Бібліотеки і з цієї нагоди тут відбувся творчий вечір, на якому виступили амбасадор України у Вашингтоні Олег Білорус, головний бібліотекар Конгресової Бібліотеки Джеймс Білінгтон, Марія Ясінська-Мурована, яка надала фінансову підтримку для реставрації рідкісних записів. З доповідями про унікальну колекцію фолкльору виступили доктор Вільям Голл — науковий працівник Українського Наукового Інституту при Гарвардському університеті та Валентина Борисенко — завідувача сектором рукописних фондів Інституту мистецтвознавства, фолкльористики та етнології ім. М. Рильського АН України.

Унікальність записів полягає, насамперед, у тому, що на багатьох циліндрах містяться записи втраченого на сьогодні жанру — українських дум, які сягають давніх історичних часів і є великим скарбом слов'янського епосу. Виконували думи, псалми, історичні пісні справжні кобзарі і лірники з Черні-

на працю Колесси як його сучасники" (1, т. 12, с. 402).

До видання очікуваної книги Леся Українка не дожила всього кілька місяців. Та отой "жаль невтишимий" таки передався нам, її нащадкам, на котрих вона поклала великі сподівання. Бо та мертва байдужість до скарбів свого народу ще й досі дає про себе знати, хоч у кожного на вустах шевченківський заповіт — "і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь".

"Нагальність справи рятування дум", про яку

гівщини, Харківщини, Полтавщини. Найдавніші записи відносяться до 1904 року, коли була ще жива традиція кобзарського мистецтва на Україні. Зробив їх відомий художник та мистецтвознавець О. Сластіон. Збирання записів дум, історичних пісень зорганізували на Україні письменниця Леся Українка та її чоловік Климент Квітка.

Активно займався збиранням української народної творчості Кабінет музичної етнографії, який був заснований 10 жовтня 1922 року при Етнографічній комісії Всеукраїнської Академії Наук (1920-1933). Керував роботою Кабінету етномузикологів відомий дослідник К. Квітка. До праці були залучені великі знавці фолкльору М. Гайдай, О. Курило, пізніше В. Харків, Т. Онопа, які зробили дуже цінні записи українських дум та інших жанрів фолкльору за спеціальною програмою.

Ці унікальні записи є на сьогодні єдиними у світі, зроблені від сліпих кобзарів та лірників на Україні на початку століття. Тепер, коли вони будуть відтворені з фонографічних циліндрів, відреставровані і перезаписані на магнетну стрічку, а згодом на компакт диски, будуть цікаві для дослідників фолкльору не тільки на Україні, але й для всіх, хто цікавиться етнічною музикою у світі.

Інститут щиро дякує Бібліотеці Конгресу, працівникам Архіву фолкльору при Бібліотеці, директорові Українського відділу Богданові Ясінському і багатьом іншим людям, які спричинилися до збереження унікальних записів українського фолкльору.

Багатюща скарбниця національної культури, яка зберігається в архіві Інституту мистецтвознавства, фолкльористики та етнології АН України у вигляді манускриптів, фотоілюстрацій, малюнків, фонозаписів потребує реставрації і поліпшення умов зберігання. Ми сердечно дякуємо подвижниці на ниві відродження національної культури Марії Ясінській-Мурованій, яка пообіцяла купити і надіслати до нашого архіву безкислотні коверти, папір, коробки для зберігання рукописів.

писала Леся Українка, рівнозначно була справою рятування нації, утвердженням її історичної пам'яті, своєрідності естетичного сприйняття світу. І тепер, коли діткнеться до нашого серця виплекана народним генієм мелодія, то разом зі звуками бандури, цимбал чи сопілки ми чуємо голос невмирущої поетки:

*Як солодко грає,
Як глибоко крає,
Розтинає білі груди,
Серденько виймає...*

(1, т. 5, с. 219).

Ялта, 1993

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ЕКЗЕКУТИВА СУА ВІТАЄ НОВИЙ 80-ИЙ ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, ЯКИЙ ЗОРГАНІЗУВАВСЯ В БАЛТІМОРІ, МД. (ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ) 6 ГРУДНЯ 1992 Р. БАЖАЄМО УСПІХІВ У ПРАЦІ В УСІХ ДІЛЯНКАХ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ.

ЕКЗЕКУТИВА СУА ВИСЛОВЛЮЄ ЩИРУ ВДЯЧНІСТЬ **ДОКТОРАМ ІВАННІ ТА ОЛЕГОВІ РАТИЧАМ** ЗА ЩЕДРИЙ ДАР В СУМІ 500.00 ДОЛ. НА ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА.

СКЛАД КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ХХІІІ КОНВЕНЦІЇ СУА

ЕКЗЕКУТИВА:

Люба З. Сіра — голова,
Люба Біловщук — заступниця голови,
Наталія Клапіщак — секретарка,
Таїса Турянська — скарбничка,
Марія Полянська — голова Округної Управи Нью-Джерзі,
Марія Томоруг — представниця Екзекутиви СУА.

КОМІСІЇ:

Адміністративна

Віра Старух, Оксана Бокало, Тирса Павляк.

Реєстраційна

Ліна Хромовська, Катерина Хома, Люба Біловщук.

Бенкетова

Марія Бокало, Ольга Шевчук, Ярослава Мулик, Ярослава Василяк.

Пресова

Божена Ольшанівська, Тирса Павляк, Галина Контічіо.

Програмова

Оксана Кордуба, Ольга Луків.



ЗАПРОШУЮ ДО СПІВПРАЦІ!

Промова новообраної голови СФУЖО Оксани Бризгун-Соколик на бенкеті 31 жовтня 1992 р.

Пані Господине, Преосвященніші Владики, достойний пане Лук'яненко та пані Надіє, шановна пані почесна голово д-р Квітковська, шановна почесна голово пані інж. Бурачинська, пані Уляно Дячук, пане Президенте СКВУ Юрію Шимко, гості головного столу, голови організацій, делегатки, вельмишановні присутні!

З великим зворушенням та вдячністю прийняла я волю складових організацій СФУЖО бути Вашою головою на наступні 5 років. Сердечно дякую Вам усім за довір'я. Буду Бога молити, щоб дав мені силу духу, одержимости та ясної думки, щоб якнайкраще завдання це виконати. Я Вам вдячна та щаслива, що вибрали Ви також високоідейних та досвідчених у громадській праці пань — членів Екзекутиви. З Вами, дорогі посестри, членами нової Екзекутиви, а також з усіма нашими організаціями, вірю, будемо працювати не тільки корисно, але й приємно. Будемо йти шляхом, який ми визначили в програмовій доповіді, який нам накреслять резолюціями.

Ми зворушені, що наша каденція починається на початку другої річниці незалежності України. Україна, яка хоч поволі, але невпинно іде вперед до повної незалежності. Шлях цей дуже важкий. Тому, як висловилися всі наші шановні прелеґенти Конґресу, нашим найголовнішим завданням є допомогти українському народові закріпити та розбудувати молоду

українську державу. Ми щасливі, що на нашому Конґресі пізнали багато наших посестер з України, Чехословаччини, Румунії, Польщі, з якими спільно, скоординовано відкриваємо нову сторінку історії жіночого руху в гльобальному масштабі. Від усіх нас тут присутніх та несутніх членкинь СФУЖО хочу щиро та сердечно подякувати нашій голові д-р Марії Квітковській за її велику жертвенну та довголітню працю для СФУЖО. Для мене д-р Квітковська була завжди учителькою і посестрою в нашій праці. Тепер пані Марія стане нам усім прикладом для наслідування.

До тих пань, котрі з різних причин не є в нашій новій Екзекутиві, я простягаю свою дружню руку та прошу щиро до співпраці!

Хочу також подякувати моєму дружині Ярославу і синам Всеволодові та Ігореві, які ніколи не нарікали, коли не було в хаті мами, дружини чи господині, а навпаки, допомагали мені у всьому.

Дорогі наші делегатки, дорогі наші надзвичайні гості з України, Чехословаччини, Румунії! Українська жінко! Будьмо всі достойні народу свого великого! Служім йому! Це найперша наша заповідь.

Гасло нашого Конґресу було: "Ми є. Були. І будемо ми!" Я вірю, що коли ми всі хоч трохи приложимо наші руки і наше серце до дальшої праці, то будемо ми!

ПАМ'ЯТКОВІ КНИЖКИ КОНВЕНЦІЙ СУА

У листопаді 1931 року в Нью-Йорку вийшов "Альманах української жіночої громади", заснованої у 1921 році. У вступній статті його читаємо: "Завдання видання трояке: перше, познайомити українське громадянство, а зокрема українське жіноцтво, з громадською працею українських імігранток в США. Друге, показати українським жінкам в Америці, скільки праці й що досягнули жінки в Україні. Третє, здати перед українською громадою в Америці й в краю звіт із праці свого товариства".

Альманах підготував і видав редакційний комітет у складі Стефи Абрагамовської, Юлії Піщак та Лідії Придаткевич. Він має 6 × 9 інчів. В ньому поміщені цілосторінкові світлини, а також світлини провідниць українського жіноцтва, інформації жіночих діяльних товариств, дані про Союз Українок Америки, що працював від 1925 року і оформився на I Конвенції СУА в 1932 році під головуванням Марії Шустакевич, а згодом Юлії Яреми.

Конвенційною книжкою з нагоди II Конвенції СУА, що відбулася в Нью-Йорку в 1935 році, Союз Українок Америки започаткував традицію видання конвенційних книжок, яка успішно продовжується донині.

Перша книжка була малого формату — 4.5 × 6.5 інчів. Це сірого кольору брошура обсягом 26 стор. В ній поміщені гімн СУА, список управи організації, конвенційного комітету, привіти.

Під час III Конвенції СУА (1937) у Філядельфії видано брошуру 6.5 × 9 інчів. На її сторінках вміщено гімн СУА, молитву, світлини проводу, віршований привіт, інформацію про мету СУА, а на наступних 25-ох сторінках — привіти від українських і американських спонсорів.

Видана з нагоди IV Конвенції СУА (Нью-Йорк, 1939) конвенційна книжка змістом подібна до попередньої. Однак в ній вперше поміщені спільні привіти від членок відділів СУА з околиці Нью-Йорку.

V Конвенція СУА відбулася в 1941 р. в Нью-Йорку.

До VI Конвенції, що відбулася 1943 року, Конвенції СУА проходили кожні два роки у Нью-Йорку і Філядельфії. В той час СУА очолювали: у 1931-1934 рр. — Олена Лотоцька, на III Конвенції вибрано Анастасію Ваґнер (1935-1939), опісля головою обрано Анету Кмець, яка була головою дві каденції (до 1943 р.). Вибрана на VI Конвенції (1943), Олена Лотоцька очолювала СУА довгий час — до XIV Конвенції (1965).

VII Конвенція СУА відбулася у Філядельфії. Кон-

венційна книжка охоплює період праці за 20 років — від 1925 до 1945-го. Її розмір — 6 × 9 інчів, обсяг — 31 стор. Цікаві три статті на тему приналежності до СУА, написані українською і англійською мовами. Поміщено список делегаток, програму Конвенції, привіти.

VIII Конвенція СУА (1948 р.) та IX Конвенція СУА (1950 р.) відбулися у Філядельфії.

X Конвенція відбулася у Дітройті 1953 року. Конвенційна книжка мала 8 × 10 інчів. В ній — світлини голови й проводу, стаття про завдання СУА з моттом Лесі Українки "А ти будуй нову для себе хату", програма Конвенції, концерту. Майже 50 сторінок займають оголошення, переважно з Дітройту, побажання від відділів СУА — 2, 3, 7, 8, 10, 14, 17, 20, 22, 24, 28, 34, 36, 47, 49, 51-го.

Місцем XI Конвенції (1955) була обрана Філядельфія. Починаючи з цієї Конвенції, наступні відбуваються щочотири роки. Пам'яткові книжки XI, XII, XIV і XV Конвенцій мали однаковий розмір — 8 × 10 інчів і обсяг 100-150 стор. У книжці XI Конвенції подано схему діяльності Головної Управи СУА, світлину голови О. Лотоцької і голови СФУЖО Олени Залізняка. Подано відомості про журнал "Наше Життя", що почав виходити 1943 року у Філядельфії під редакцією Клавдії Олесницької (опісля редакторами були Олена Лотоцька і Лідія Бурачинська), згадано про інші видання СУА: англійський переклад творів Лесі Українки, подано довідку про кн. Ольгу, куховарські книжки, відбитки дитячих сторінок з "Нашого Життя", світлини і оголошення відділів.

XII Конвенція відбулася в 1959 році у Філядельфії разом з Конгресом СФУЖО. До скликання цього Конгресу Союз Українок Америки причинився даючи велику фінансову й організаційну допомогу.

XIII Конвенція відбулася теж у Філядельфії (1962). Конвенційна книжка повідомляла про роки праці СУА від 1952 до 1962. Подано велике повідомлення про будівництво пам'ятника Лесі Українці у Клівленді — від задуму до його спорудження.

На XIV Конвенцію (1965) делегатки зібралися в Нью-Йорку, а на XV (1968) — у Чикаго. Головою СУА на обох Конвенціях була обрана Стефанія Пушкар. У пам'ятковій книжці XIV Конвенції подано огляд праці у власному приміщенні — Домі СУА у Філядельфії. На 27-ох сторінках книжки поміщені повідомлення та інформації не тільки про працю Управи, але й округ та відділів СУА, що віддзеркалює триступневу структуру СУА, схвалену на XII Конвенції СУА в Нью-Йорку.

Неоціненним джерелом є книжка "40-ліття Союзу Українок Америки", видана в Нью-Йорку 1965 року з нагоди XIV Конвенції. Її обсяг — 172 стор. Редактор — Лідія Бурачинська.

XV Конвенція працювала під проводом голови комітету Любослави Шандри. На Конвенції інформовано про працю, яку започаткував СУА — у квітні 1967 року відкрив Музей народної творчості в Нью-Йорку.

XVI Конвенція СУА відбулася на оселі Українського Народного Союзу Союзівці у Кергонксоні, Нью-Йорк, у 1971 році. Головою СУА вибрано Лідію Бурачинську. Редакція конвенційної книжки працювала під проводом Лідії Гладкої. В ній поміщено статті, що віддзеркалюють усучаснені напрямні організації: потребу підвищення і вдосконалення методів праці, зв'язків з чужим довкіллям. Підтверджено необхідність фінансування своїми фондами починів СУА.

В листопаді 1974 року в Нью-Йорку відбулася XVII Конвенція. Головою СУА вибрано Іванну Рожанковську, яка була на цьому пості до XXI Конвенції 1987 р. I Конвенція, і видана 17-та конвенційна книжка були ювілейними — присвяченими 50-літтю Союзу Українок Америки (1925-1975). Книжку редагувала Уляна Старосольська-Любович, тодішня редакторка журналу "Наше Життя". Її розмір — 8.5 × 11 інчів, тобто величини "Нашого Життя", а обсяг — коло 300 сторінок. Такий розмір збережено і в наступних конвенційних книжках. Книжка професійно оформлена, мовним редактором була Наталя Лівіцька-Холодна, нарис історії СУА написала Лідія Бурачинська. Перелічено усі дії організації, подано відділи по округах, що росли в її рядах, історію округ і відділів, привіти та побажання.

XVIII Конвенція була проведена в Нью-Йорку 1978 року. Організували її дві Округи — Нью-Йорк і Нью-Джерзі. Видавнича праця над книжкою припала пресовій референтці Округи Нью-Джерзі Ірині Чайківській, мовна редакція — Наталії Чапленко. Конвенція співпала з відзначенням Міжнародного року дитини. Книжка була присвячена дітям дисидентів. Звернено увагу і графічно представлено виховну референтуру в дії. За змістом книжка поділена на звіти проводу, звіти округ і відділів, побажання спонсорів.

Рішення Екзекутиви СУА, що подані у книжках звіти є підставою для активної участі делегаток на конвенціях, вимагають нагляду Екзекутиви. Видавнича комісія від того часу діє при Головній Управі, звітує перед Головною Управою і подає фінансові звіти для схвалення контрольній комісії СУА. Від XVIII до останньої Конвенції усі делегатки дістають звіти про діяльність членів Екзекутиви та референток Головної Управи, які поміщені у конвенційній книжці. Звіти ці збираються в окрему брошуру або висилається конвенційна книжка — залежно від обставин.

XIX Конвенція відбулася 1981 р. у Філадельфії. У видавничій комісії, що її очолювала Ірина Чайківська, працювали членки двох відділів з Пассейку. Крім детальних звітів та світлин згадано про поїздку голови СУА Іванни Рожанковської в Осльо 1978 р. на засідання, присвячене 90-літтю Екзекутиви Міжнародної Ради Жінок.

У тому ж році приїхали перші дисиденти з України, якими СУА зацікавився, а відділи й округи користали з їх цікавих доповідей.

У цій книжці є дві історичного значення світлини: зустріч українських журналісток, що її організувала Уляна Любович у 1978 році, і таблиця з Українського Музею, де подані його перші меценати — відділи й округи СУА.

XX Конвенція була проведена в Нью-Йорку 1984 року. Над виданням книжки працювали два Відділи СУА з Пассейку під головством Ірини Чайківської. Фінансові справи для видавничої комісії вела Оксана Лопатинська, член конвенційного комітету.

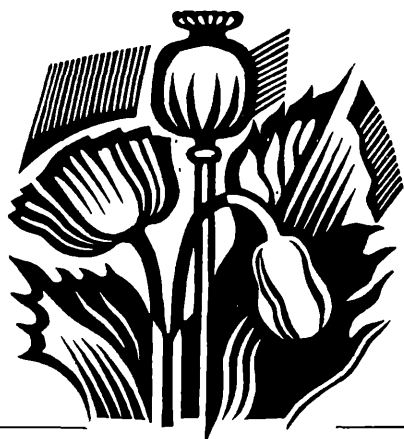
Конвенція була влаштована до 100-ліття Українського Жіночого Руху. Конвенційна книжка була прикрашена портретом Наталії Кобринської і моттом з її словами. Розподіл матеріалів подано за схемою діяльності СУА.

XXI Конвенція відбулася у Клівленді в 1987 році, організувала її Округа Огайо. Головою СУА обрано Марію Савчак. З днем Конвенції СУА вступив у ювілей Тисячоліття Хрещення України (988-1988). Книжка відзначала цю подію, вмістивши великий кольоровий портрет княгині Ольги зі світлини розпису в церкві у Потеличі з 1620 року. Цим портретом прикрашена і обкладинка роботи мистця Оксани Кушнір. Головою видавничої комісії була Ірина Чайківська, допомагали членки відділів Округи Нью-Джерзі. Фінансовими справами займалася скарбничка видавничої комісії Марія Даниш з Нью-Йорку.

XXII Конвенція пройшла у Дітроїті 1990 року. Головою переобрано Марію Савчак, яка тепер очолює СУА другу каденцію. Уривком з поеми Тараса Шевченка "Суботів" прикрашено першу сторінку книжки, а обкладинку — кольоровою світлиною керамічної кахлі XVIII століття. Розміщення матеріалів конвенційної книжки — традиційне.

Багато матеріалів про СУА можна знайти у виданій ювілейній книжці з нагоди 15-ліття СУА. Окремий комітет зробив огляд праці за цей період і взагалі всіх українських жіночих організацій у світі.

Книжка кожної Конвенції становить цінну пам'ятку. Збагачення змісту, а також вибагливе оформлення, що прийшло з часом і досвідом, вказують на увагу, яку приділяє Управа організації до проробленої праці й праці округ та відділів. Об'ємистий упорядкований матеріал становить джерело для дослідницької праці не тільки з історії СУА, але й з життя громад українського поселення у США.



ЖІНКА ПОВЕРТАЄТЬСЯ

Нотатки з установчої конференції
Всеукраїнської організації "Жіноча громада"

Скільки днів народження може мати будь-яка організація? Очевидно, стільки ж, скільки й людина, — один. "Жіноча громада" України засвідчує — в неї їх принаймні три. Перший — у квітні 1990 року, коли в приміщенні Спілки письменників України зібралася група жінок — не з числа самих письменниць і не надто велика, але дужа своїм бажанням конкретними справами, згуртувавши жінок і в єднанні з чоловіками кинути виклик тоталітарній системі, сприяти побудові незалежної й демократичної України.

Другим своїм днем уродин вони вважають 8 червня 1991 року, коли в Міністерстві юстиції України "Жіночій громаді" було вручене офіційне свідоцтво (до речі, число один) про реєстрацію цієї організації.

А третій... Він, власне, був першим. Та щоб згадати його, треба подумки повернутися у переддень нинішнього століття і згадати десятки й десятки жіночих імен, завдяки яким у Києві, Харкові, Полтаві, в Галичині постали перші осередки "Жіночої громади".

— Я вас дуже прошу не повторювати помилок тих жіночих організацій, які, об'єднуючись, починали відлік жіночого руху від того дня, коли саме вони зібралися. Вам потрібно пам'ятати, що ви **відтворюєте**, а не створюєте "Жіночу громаду" в Україні, — так говорила, звертаючись до нинішніх делегаток конференції професор із США, відома дослідниця жіночого руху в Україні Марта Богачевська-Хом'як.

Віддамо належне учасницям зібрання: вони й не намагалися перебрати на себе ролю першопрохідців, з вдячністю і шанобою називали імена своїх попередниць, добрі справи їхніх рук і сердець. Власне, й гаслом своєї конференції вони обрали промовисті слова — "Жінка повертається". Повертається до громадської роботи задля добробуту своєї сім'ї, задля злагоди у своєму домі, передусім, тому великому ї, на превеликий жаль, поки ще дуже занедбаному, занехаяному, знекровленому, яким є нині наша Україна.

— Коли мужчинська побудова суспільства терпить крах, жінка повертається. В Україні цього року було більше трун, ніж дитячих колисок. Жорстокий,

сумний, трагічний час. На жінку чекає суспільство. І вона повертається...

В такий найлапідарніший спосіб і відкрила 12 грудня першу Всеукраїнську конференцію "Жіночої громади" Марія Драч.

Чому пані Марії була надана ця почесна місія? Бо саме вона із перших днів відродження очолила київську організацію "Жіночої громади", на сьогодні — найпотужнішу і найчисельнішу в Україні. А відтак — і організаційні клопоти, пов'язані з проведенням Всеукраїнської конференції.

І от тепер, коли вони лишилися позаду, в залі Музею літератури зібралися 102 жінки, делеговані своїми осередками практично з усіх регіонів нашої держави. Вчительки, лікарі, науковці, письменниці — переважно представниці інтелектуальної сфери. За середнім віком — сорокап'ятирічні. Згодом цю цифру, оголошену мандатною комісією, Марія Драч прокоментувала з властивим їй гумором: "Дуже прошу надалі подібні дані вимовляти тільки пошепки, бо, пам'ятаймо: нас, жінок, у тридцять років не вженеш, а з тридцяти не виженеш".

Мушу відзначити, що попри всю серйозність розмови, яка визначала роботу конференції, її діловій атмосфері аніскільки не заважав, а може, й сприяв виваженості прийнятих нею документів і рішень оцей дух товариськості, доброзичливості, толерантності, характерний як для самої Марії Драч, так і для її коліжанок. А забігаючи наперед, відразу й скажу: пані Марію було обрано головою і Всеукраїнської організації.

З доповіддю про загальнополітичну ситуацію в Україні на початку роботи конференції виступила Лариса Скорик — єдина, так би мовити, представниця Верховної Ради в "Жіночій громаді" і, водночас, єдиний посланець "Жіночої громади" в нашому парламенті.

Кожному, хто стежить за подіями в Україні, зрозуміло, наскільки нині ця ситуація складна і zarazом мінлива. Тому, враховуючи журнальну специфіку та швидкоплинність подій, дозволю собі не переповідати суто політичної частини доповіді, аби

КОНКУРС НА СТИПЕНДІЮ З ФОНДУ СУА ІМ. ЕВИ СТАШКІВ

Союз Українок Америки проголошує десятий Конкурс на приділення стипендій з підвищеного Фонду в наступних категоріях:

1. На студії української мови для абсолювентів журналістики, мовознавства, бібліотекарства і музейництва, які планують використати знання української мови у професійній праці.
2. На студії для досягнення докторату в ділянках українознавства або порівняльних дослідів у ділянках літератури, історії, соціології, музикології і т.п., після того, коли університет апробує тему.
3. Допомога у виданні наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до публікації авторитетним видавцем.

Висоту стипендій вирішує комісія у кожному ви-

падку. Кваліфікованими кандидатами на стипендії є членки СУА, які вступили до організації принаймні один рік перед внесенням подання про стипендію.

Реченець внесення подання про стипендію — 30-го червня 1993 р.

Стипендії у першій і другій категоріях будуть призначені на студії в американських і канадських університетах.

У листі необхідно подати на котру категорію стипендії кандидат хоче внести подання.

Про інформації слід звертатися на адресу:

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, NY 10003**

не прийти до читача із "вчорашніми" новинами. На превеликий жаль, становищу жінок у нашому суспільстві такі швидкі зміни, принаймні — на краще, не загрожують. Воно було, є і ще довго лишатиметься, хоч як сумно це констатувати, незavidним. Це переконливо підтвердила і шановний доповідач.

Бо, як і сімдесят, і сорок, і десять років тому примат у всіх сферах нашого життя належить чоловікам. Бо й донині роля жінки в державотворчому процесі лишається зневаженою. Бо й дотепер живемо за Конституцією, за якою жінкам "надаються" рівні права з чоловіками. А якщо "надаються", то хтось, очевидно, вважає себе розпорядником, уособленням тих прав і вбачає у жінках тільки силу, здатну бути підмурком і в політиці, і в економіці. Тому так мало жінок на законотворчих і виконавчих рівнях влади. Тому й понині чуємо з високих трибун: облиште з тим шкільництвом, облиште з дитячими садками, з тією духовністю й релігією, от підніметься на ноги економіка — тоді все й буде. Але ж кому невідомо, що бездуховне, неосвічене суспільство не здатне до економічного злету.

— Дорогі жінки! — звернулася Лариса Скорик до своїх слухачок. — Нам треба бути надзвичайно вигостреними у розумінні цієї ситуації, усвідомити, що випробування, які сьогодні лягають на плечі наших подруг, це, можливо, наша спільна дорога плата за майбутнє наших дітей і онуків. Нам не можна лишатися пасивними, настав час кожній хоч трохи попорядкувати в своєму українському домі. І такої роботи, важкої, конкретної, є більше, ніж навіть можна собі уявити. Тому, коли чоловічі сили дедалі відчутніше роз'єднуються в політичній боротьбі, нам треба об'єднати свої зусилля в копіткій, щоденній праці, заради відродження держави, нації, заради незнищенности нашого жіночого "я".

Згодом ця думка про те, що жінкам властиво починати не з маніфестів, а з конкретної роботи,

звучала у багатьох виступах. Підкріплена прикладами, цифрами, фактами. Скількох дітей оздоровили на кошти громади у санаторіях, скількох старших немічних і зубожілих жінок щодня безкоштовно годують у благодійних їдальнях, скільки жіночих клубів-світлиць створили, скільки обдарованих дітей підтримали, у скількох військових частинах побували, звертаючись до синів з єдиним проханням: "Поклянись перед матерями, що будете один одному братами".

"Жіноча громада" поставила собі за мету сприяти підвищенню соціального статусу жінки, пробудженню і зростанню її громадської активності, вихованню жінок-лідерів, навчанню їх основ політології і ринкової економіки, навіть ораторського мистецтва. Головне ж, допомагати жінкам швидше адаптуватися до непростих умов ринкової економіки. І діяти спільно в цих напрямках з іншими жіночими організаціями.

У преамбулі Статусу, прийнятого конференцією, віднині зафіксовано: "Всеукраїнська організація "Жіноча громада" є добровільною незалежною громадською організацією, яка об'єднує жінок в Україні незалежно від національності, соціального стану та віросповідання з метою розбудови української демократичної держави і громадянського суспільства, ствердження абсолютної цінності життя і самобутності людини і кожної нації на засадах Загальної декларації прав людини ООН, Деклярації прав жінки".

А ще в процесі підготовки конференції "Жіноча громада" стала ініціатором створення Української національної жіночої ради. В цьому прагненні її підтримують Всеукраїнська спілка солдатських матерів, Спілка жінок України, Українська християнська жіноча партія, Сестринство Св. Марії Оранти, Об'єднання організацій багатодітних, єврейське жіноче товариство милосердя "Рахамім".

То, може, справді жінки України повертаються? м. Київ

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДІЯСПОРИ В УКРАЇНІ

У Львові та Києві відбулися виставки дитячої літератури, виданої в діаспорі, які організувала виховна референтура Союзу Українок Америки під патронатом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Світової Координаційної Культурно-Освітньої Ради при співпраці Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді та Шкільної Ради при УККА.

Збірка налічувала 848 книжок, виданих у 15 державах: Австралії, Австрії, Англії, Аргентині, Бельгії, Бразилії, Еспанії, Італії, Канаді, Німеччині, Польщі, США, Франції, Чехословаччині і Югославії. Це казки, оповідання, вірші, повісті для молоді, збірники пісень і молитовники, шкільні підручники, а також переклади на чужі мови: англійську, німецьку, португальську і французьку. Слід підкреслити, що 14 книжечок, гарно ілюстрованих, на португальську мову переклала колишня стипендіянка СУА Надія Киричук. Включена також педагогічна література для вчителів і виховників молоді.

У Львові влаштуванням виставки займалася Наукова бібліотека ім. В. Стефаника. 500 книжок експонувалися в будинку Музею етнографії та художнього промислу з огляду на краще приміщення. Виставку відкрила 12 жовтня директор Бібліотеки ім. В. Стефаника д-р Лариса Крушельницька, відтак промовляли Ольга Тритяк від СУА, Іроїда Винницька від СКВОР, Зеновій Мазурик від обласного управління культури, Левко Різник від Спілки письменників України, Ірина Кравчук від управи Союзу Українок та Василь Откович, директор Львівського Музею етнографії та художнього промислу. СУА репрезентувала також Марта Федорів, членка організаційного комітету виставки. Свої привітання на відкритті обох виставок я почала словами: "Мені випала честь репрезентувати одну з найбільш відомих жіночих організацій діаспори — Союз Українок Америки, який є організатором цієї виставки". Я коротко описала організаційну схему цього проекту. Голова СКВОР Іроїда Винницька висловила признання виховній референтурі СУА за бездоганно виконане важливе громадське діло. У мистецькій частині програми виступила камерна оркестра Львівської музичної школи ім. Соломії Крушельницької та тріо бандуристок під керуванням Л. Базарник. Свої вірші, присвячені виставці, деклямувала 13-літня Віра Ромажевська.



Київ. Відкриття виставки в Державному музеї літератури. Зліва: Галина Сорока, Ольга Тритяк, Іроїда Винницька.

Kyiv. Exhibition opening at the National Museum of Literature. Fr. I., Halyna Soroka, Olha Trytiak, Iroida Vynnycky.

У Києві під час відкриття виставки (22 жовтня) гостей привітала директор Музею літератури Галина Сорока. Вона висловила вдячність за унікальний подарунок для музею і попросила до слова Ольгу Тритяк, опісля Іроїду Винницьку. Потім привіт передали заступниця голови СУА Марта Богачевська-Хом'як, Юрій Сердюк, заступник міністра культури, схвалив цей почин. Валерій Шевчук від Спілки письменників України з подивом і пошаною оцінив працю письменників діаспори, а Ярема Гоян, директор в-ва "Веселка", дав професійну оцінку цим виданням. Надійшли привітання від жіночих організацій: Ярослави Остаф від Жіночої громади, Ольги Кириченко від Союзу Українок Києва. Представниця СУ Чернігова запросила виставку до їх міста. У мистецькій частині програми взяли участь учні школи кобзарського мистецтва.

Під час виставок дітям роздавали книжечку до розмальовування о. С. Хабурського "Прийдіть до мене, любі діти!" разом з олівцями до розмальовування. СУА перевидав цю книжку в Україні за згодою сина автора о. І. Хабурського.

Успіх виставок перевершив усі наші сподівання. В Україні відчувається брак книжок для дітей, а казок чи оповідань з історичною основою, україн-



Дитяча виставка у Львові.
Children's exhibition in Lviv.

ськими звичаями чи традиціями взагалі немає. Виховна референтка СУА постійно зустрічалася з дітьми і молоддю, їх батьками і вчителями, які приходили організовано на виставки, і розповідала про школи українознавства та дітей і молодь в діаспорі, що користуються у навчанні книжками, які є на виставках. Видавці дитячої літератури зверталися з проханням дозволити перевидати цю літературу в Україні.

22 жовтня 1992 р. передано 848 книжок дитячої літератури діаспори до Державного музею літератури в Києві. Набагато менше — тільки 520 книжок — передано 12 жовтня Львівській науковій бібліотеці ім. Василя Стефаника.

Заступниця голови СУА Марта Богачевська-Хом'як та виховна референтка Ольга Тритяк підписали домовлення з директорами Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника та Державного музею літератури в Києві, згідно з яким випозичання книжок видавцям з метою їх перевидання дозволяється тільки за згодою авторів.

Висловлюючи щире вдячність за цей шляхетний дар діаспори, деякі промовці підкреслювали, що роля, яку ця література відіграла у навчанні та вихованні дітей діаспори, може повторитися в Україні. Багато тих дітей стали пізніше активними працівниками на громадській ниві, багато з них тепер їдуть на Україну допомагати в її пекучих проблемах. Журналісти преси, радіо і телебачення мали інтерв'ю з

ПОДЯКА

Виховна референтка Союзу Українок Америки складає щире подяку фірмі "Оксана" у Линдені, Н. Дж., за пересилку книжок — дитячої літератури на виставки до Львова і Києва по зниженій ціні. Президент фірми Оксана Гринишин причинилася в цей спосіб до успіху виставок дитячої літератури діаспори у Львові і Києві.

За управу Союзу Українок Америки

Ольга Тритяк,
виховна референтка

організаторкою виставок. Звіти з відкриття чи відвідання виставки часто появлялися на телебаченні у програмі новинок. У пресі України — в "Молодій Галичині", "Вечірньому Києві" і "Літературній Україні" — були дописи із світлинами з виставок, в яких оцінено працю письменників, а також тих, хто дбав про дітей і молодь, яка виростала далеко від України. Оцінено те, що еміграція плекала традиції і звичаї нашого народу і висказано вдячність за те, що подарувала цю унікальну збірку книжок Україні. У книгах відгуків залишили свої слова вдячності за виставку ті, хто її оглядали, більшість висказувала жаль, що ці книжки не є в дітей України.

Додаткові примірники книжок, призначені на подарунки дітям в Україні, подаровано: дитячій бібліотеці Союзу Українок у Львові, львівській школі ч. 80, Художньо-меморіальному музеєві Олени Кульчицької (книжки з її ілюстраціями), суботній школі Союзу Українок у Києві, заступниці представника Президента на Київську область у справах освіти для роздачі вчителям і Товариству українців в Іркутську.

На прохання Ірини Гошовської, вдови по редакторів дитячої літератури Богданові Гошовському, 103 оригінали ілюстрацій дитячої літератури визначних українських мистців передано Державному музеєві образотворчого мистецтва у Києві на руки директора М. Романишина.

Усіх видань зібрано (по окремих державах): Австралія — 26, Австрія — 7, Англія — 9, Аргентина — 8, Бельгія — 5, Бразилія — 37, Еспанія — 1, Італія — 3, Канада — 288, Німеччина — 128, Польща — 23, США — 298, Франція — 3, Чехословацьчина — 14, Югославія — 2.

Каталог виставки був надрукований в Україні і висланий у жовтні минулого року з Києва усім, хто подарував книжки для виставок. У каталозі подані списки видавництв, організацій і окремих осіб, які подарували книжки.

Для фінансування цього проекту організаційний комітет виставки зібрав виграші і розіслав відділам для розпродажу. Членки закупом і розпродажем квитків допомогли фінансувати цей проект.

Складаю щире подяку всім, хто в якійсь мірі причинився до реалізації виставки дитячої літератури діаспори в Україні.

Виграш на фінансування проекту СУА "Виставка дитячої літератури діаспори в Україні"

Виграш для вищезгаданої мети був успішний. Цю акцію, схвалену Екзекутивною СУА, провели членки організаційного комітету виставки Мирослава Стахів і Богданна Михайлів.

Голови округ і відділів СУА поставилися надзвичайно серйозно до справи проекту "Виставка дитячої літератури діаспори в Україні" і подбали про те, щоб відділи підтримали цей почин.

Розпродані квитки принесли разом з пожертвами (150 дол.) і датками світличок СУА за подаровані їм книжки — закупила О. Тритяк (150 дол.) — суму 5,739.38 дол. Після відрахування видатків, остаточну суму буде передано на Видавничий Фонд виховної референтури СУА.

Округа:	дол.	Відд.	Далеке відд.	
Нью-Йорк	1.301.00	Нова Англія		318.00
Нью-Джерзі	810.00	Нью-Йорк-Півд.		300.00
Філядельфія	775.00	Нью-Йорк-Півн.		290.00
Дітройт	545.00	Датки		165.00
Огайо	470.00	Світлички		150.00
Чікаго	390.00	Канада	75.38 (100 кан. дол.)	150.00

Виграш відбувся 14 листопада 1992 р. під час засідання Головної Управи СУА в Нью-Йорку. Подаємо прізвища осіб, які купили щасливі квитки:

Т. Аріель, Шіллер Парк, Ілл. — чоловічий годинник;

М. Павлів, Когоес, Н.-Й. — жіночий годинник;

Д. Чижик, Н.-Й., Н.-Й. — картина "Індіанин";

О. Люра, Гюстон, Текс. — "Оскар де ля Рента", парфуми;

І. Кушнір, Філя., Па. — вишиваний рушник;

Т. Мельничук, Філя., Па. — різьблений альбом;

А. Івасів, Рочестер, Н.-Й. — вишивана подушка;

Н. Донагю, Марлтон, Н.-Дж. — 2 ткани серветки;

Г. Бобиляк, Кліфтон, Н.-Дж. — ткани доріжка;

Т. Гримчук, Дітройт, Мі. — дерев'яна писанка;

М. Гуменюк, Воррен, Мі. — вишивана подушка.

Усім, хто трудився, щоб акція була успішна, організаційний комітет виставки складає щиру подяку.

Ольга Тритяк,
голова організаційного комітету



Київ. Відвідувачі виставки.

Kyiv. Visitors to the exhibition.

Склад організаційного комітету

У США:

Ольга Тритяк — голова (СУА), Любомира Крупа (СКВОР), Мирослава Стахів (СУА), Богданна Михайлів (СУА), Анна Кравчук (СУА), Оксана Станько (СУА), д-р Денис Стахів, д-р Юрій Тритяк, Марта Федорів (СУА);

■ Україні:

у Києві — Ганна Олійник, Світлана Попіль, Ольга Сенюк;

у Львові — Олена Канчалаба, Тетяна Книш, Богдан Мельничук, Василь Откович.

Організаційний комітет виставки вважає свою працю незакінченою до того часу, поки не доповнить збірку видань у Львівській бібліотеці до 850 книжок.

Звертаємося до людей доброї волі, в кого є в домашніх бібліотеках книжки, з яких діти вже не користають, прислати їх на нижчеподану адресу виховної референтки СУА для передання до Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника.

Якщо бажаєте докладніших інформацій, просимо звертатися до голови комітету, виховної референтки СУА Ольги Тритяк.

Щире спасибі всім, хто відгукнеться на наш заклик!

UNWLA Inc.
Olha Trytyak
360 N 41 St.
Allentown, Pa. 18104
(215) 395-8791

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. L

FEBRUARY 1993

Editor: Marta Baczynsky

ADDRESS OF UNWLA PRESIDENT MARIA SAVCHAK during the meeting of the National Board on November 14 and 15, 1992

In May 1992 we held a major conference of presidents of Regional Councils in order to give all the members of the Nominating Committee the opportunity to meet for the first time prior to the Convention. The UNWLA chairs of various committees were invited to discuss the plans they had made for the numerous panels scheduled to be presented during the Convention. Together with the presidents of Regional Councils we were able to analyze the work of branches within their territories. During its meeting, the Executive Board of UNWLA agreed that the conference was a great success, that the Regional Council presidents take their assignments seriously and cooperate fully with the Board.

Let us examine our work during the last year.

Expansion in the membership ranks is indispensable to any organization and it is therefore not surprising that the Organization Chair, Olha Hnateyko, made every effort to keep the membership stable in older branches, as well as in those recently formed. She is also in the process of preparing a much needed organizational guidelines handbook, which should be ready by the XXIII Convention.

The Executive Board continues to be in touch with branches of the organization as well as with the general membership. We have made every effort to send an Executive Board member to regional conferences or jubilee celebrations of the individual branches. At times no one was available to go, and we feel badly about this. However, many times a branch or a Regional Council would inform us about an important event they have scheduled, but at the last minute. On such occasions we could only send an official document acknowledging the event, as well as greetings from the Board. Frequently, these were sent by "overnight" mail, which is expensive. In the future, we will ask for a refund of the postage costs.

I still hold the thought that UNWLA chairs should organize regional or inter-regional conferences. Such

meetings are very informative both for the membership and the community.

In November 1991 an inter-regional conference was held in Newark, NJ, sponsored by the Education and Press Chairs. It was well attended by members of the New Jersey, New York and Philadelphia regions. The large attendance shows that the membership is interested in the work of UNWLA and that such conferences are needed.

Another conference was organized by Financial Chair Marta Danyluk and Press Chair Chrystyna Navrocky in Cleveland, Ohio (Ohio Regional Council). We know that the conference was very successful, however we are sorry that neighboring regions of Detroit and Chicago, as well as branch 27 in Pittsburgh, were not able to take part.

We are continuing the scholarly/historical and literary contests underwritten by UNWLA's Lesia and Petro Kowaliw Fund. The next scholarly/historical contest has been announced and two works have already been submitted for judging. The Kowaliw Fund is usually managed by the Chair for cultural affairs. Due to the fact that the Culture Chair, Lydia Hladky has moved to Florida, the Fund is currently overseen by Press Chair Chrystyna Navrocky.

Overall, our public relations activities are going along well. UNWLA is a member of the National Council of Women of the United States, of the American Federation of Women's Clubs and of the National Women's Party. Public Relations Chair Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak was instrumental in securing these memberships for our organization. Presently, she is in Kiev, lecturing at a university. However, she did recommend several individuals from branch 78 in Washington D.C. who could work in public relations on behalf of UNWLA. I am sure you are also familiar with the fact that member-at-large, Iryna Kurowyckyj is the first Vice President of the NCW of U.S., and Maria Tomorrow, UNWLA's Corresponding Secretary, is the Treasurer of

that organization.

UNWLA is the founder of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. The VI Congress of the WFUWO was held in Toronto, Canada from October 28 to November 1, 1992. Our organization took an active part in the Congress with 13 delegates present (we were entitled to 16 delegates). UNWLA branches collected \$3,500 for the needs of the Congress. I must emphasize that our organization is the only member of WFUWO which raised such funds, yet at the previous meetings all other member organizations pledged to do so. I, therefore want to sincerely thank all Regional Council presidents for conducting this fundraising campaign, and for taking part in the Congress.

On the eve of the Congress the Board of WFUWO held a meeting during which honorary members of the organization were nominated. They were: Dr. Marusia Beck, Dr. Natalia Pazuniak, Yaroslava Zorych, Oleksandra Myndiuk, Irena Vzesnevsky, Olena Prociuk and Lydia Hladky. The former President of the organization, Dr. Maria Kwitkowsky, was elected Honorary President.

The Congress was held at the Royal York Hotel. The organizing committee was chaired by Oksana Bryzhun-Sokolyk. On Friday, October 30th I chaired the proceedings. The Congress program was quite full, or rather overfilled with excellent panels or lectures, leaving little time for discussions. It was disappointing that there was no time at all for a discussion to follow the well prepared lecture by Oksana Bryzhun-Sokolyk.

Oksana Bryzhun-Sokolyk was elected president of WFUWO. The following members of UNWLA became members of the WFUWO Board: Natalia Danylenko — second Vice-President, Olha Stawnychy — Public Relations, Iryna Russnak — Culture Chair, Chrystyna Navrocky — head of the Statutory Committee, Olena Prociuk — member of the Auditing Committee. Dr. Natalia Puzniak headed the Resolutions Committee, with Chrystyna Navrocky as one of its members. The Financial Secretary was not elected and the Congress empowered the Executive Board to find someone to fill the post.

The ceremonial opening of the Congress was held on Thursday evening. The President of the General Federation of Women's Clubs delivered a greeting to the audience. A formal banquet was held on Saturday evening, during which the main speaker was Ulana Diachuk, Supreme President of the Ukrainian National Association. On Sunday there was a concert honoring composer Mykola Lysenko.

As a member of WFUWO I am also a member of the presidium of the Secretariat of the World Congress of Free Ukrainians (WCFU), I take part in their meetings and on the following Friday I am going to Toronto to attend such a meeting. Sixteen years ago UNWLA founded The Ukrainian Museum, which is currently in a financial crisis. Cuts in federal and state aid have greatly contributed to this situation. The Museum is presently

conducting an intensive fundraising campaign to help cover the costs of a new, spacious museum facility. Iryna Russnak is the Museum/Culture Chair.

The Welfare program has widespread activities, particularly now when aid to Ukraine is possible. Our members participate and support these activities.

As is already known, our organization had decided to provide specialized medical equipment for the Lviv Regional Council's Specialized Hospital, which treats critically ill children — among them the victims of Chernobyl. UNWLA has purchased four such machines for the sum of almost \$130,000. This equipment has already been delivered to that hospital and is in use. Our Welfare group works in cooperation with the founders of the hospital — the Chernobyl Relief Fund — headed by Dr. Zenon Matkivsky. While in Kiev to attend the Forum, I was present at the Antonov Military Airport for a press conference in conjunction with the arrival of the world's largest transport airplane Mria. The giant plane carried ambulances, medical equipment, medicines and vitamins slated for hospitals in Lviv, Kiev and Kharkiv. Also on board were two medical machines purchased by UNWLA for the Children's Hospital in Lviv. During the press conference I delivered UNWLA's statement concerning the equipment. I also had a short interview with CBS.

Our welfare program also entails a Fund to Help the Needy in Ukraine. We have provided \$500 to the Ukrainian National Women's League in Lviv to purchase a copying machine, \$1,000 as a donation to the Andrej Sheptytskyj Hospital in Lviv, and \$500 to help orphans. This last donation was presented to Maria Drach during our meeting with her in our headquarters.

The Welfare Chair is Lydia Czernyk.

The scholarship program of UNWLA, which celebrated its 25th anniversary this year, has achieved first place in all diaspora, according to the report of the World Council of Welfare Programs of WCFU. The program is also being implemented in Ukraine. It is headed by Anna Krawchuk.

Olha Trytiak is the Education Chair and oversees the pre-school program. She organized an exhibition of children's literature published in diaspora, in Lviv and Kiev, which was a great success. I was told about this exhibition by several individuals from Ukraine, who attended the WFUWO Congress in Toronto.

In 1993 OUR LIFE will celebrate its 50th jubilee. The magazine has always adhered to high standards and continues to do so, according to the positive feedback from its readers. The editor is Irena Chaban who works closely with the Editorial Board. It is heartening that branches fund pages in the magazine, and pay subscriptions for readers in Ukraine.

Upon the recommendation of the Presidium of WCFU, I, as President of UNWLA have received an invitation to attend the World Forum of Ukrainians as a

delegate of the western diaspora. I wrote about this event in the November 1992 issue of OUR LIFE.

At this time I would like those present to consider the important issues facing us today:

1. In what direction should the work of our organization proceed?
2. How should we deal with Ukraine in terms of cooperative efforts?
3. What are our responsibilities here in the United States, where we live?
4. Our cooperation with women's organizations in Ukraine — what should it be?

5. What should we do to preserve ourselves as a nationally identifiable group in diaspora. What should be done to encourage younger women to become members of UNWLA?

I would like to ask the presidents of regional councils to encourage branches in their particular regions to send delegates to the upcoming convention. A large participation of delegates ensures, to a great degree, the success of the convention.

(loose translation from Ukrainian)

MOTIONS

APPROVED BY THE NATIONAL BOARD OF UNWLA
DURING ITS MEETINGS ON NOVEMBER 14-15, 1992.

1. Inform young women, who as yet have not joined the ranks of UNWLA, about the goals and the work of the organization, thereby inviting them to become members.

2. In our communities, support the existing cultural and charitable vehicles which we have founded and through which we function. If we are strong here we can influence the government agencies in providing aid to Ukraine.

3. Establish contacts with various women's organizations in Ukraine and send them copies of OUR LIFE. In this way they will become familiar with our work.

4. All welfare activities of UNWLA must be coordinated through the welfare program of our organization. Our communities must be informed about our welfare activities and this can be achieved through the press.

5. By any and all means support The Ukrainian Museum and help the institution to achieve its goal for 1993 — a new museum building.

6. The education chair of UNWLA should make every effort to see that branches strengthen their supervision of the pre-school program.

7. In 1993 OUR LIFE, the official organ of UNWLA, will celebrate its 50th jubilee. Regional councils and branches are encouraged to mark this important occasion.

8. Raise the cost of the subscription of OUR LIFE by \$5 per year.

9. Encourage branches and members of UNWLA to send subscriptions of OUR LIFE to Ukraine.

The Motions Committee:

*Oksana Farion, Chrystyna Navrocky, Iryna Russnak,
Nadia Sawchuk, Ivanna Shkarupa*

SCHOLARSHIP COMPETITION

The Ukrainian National Women's League of America announces the ninth Competition for the granting of scholarships from the Eva Slashkiw Scholarship Fund in the following categories:

1. in the study of the Ukrainian language for graduates of journalism, languages, library science library science and museum science. Individuals applying in this category must show how they plan to utilize their knowledge of the Ukrainian language in their professional work;

2. in the course of obtaining a doctorate in the various fields of Ukrainian studies, as well as comparative studies in literature, history, sociology, music, etc., and only after the subject matter has received university approval;

3. as an aid in the publishing of a scholarly work in the field of Ukrainian studies which has been accepted by a publisher.

The amount of the scholarship will be determined by the judging committee on an individual basis.

Only members of UNWLA who have joined the organization at least one year prior to submitting their entry in this competition will qualify as candidates for the scholarship.

Deadline for entries is June 30, 1993 in the first and second category, scholarships will be granted for studies in accredited American or Canadian universities.

In the letter of introduction, please specify which category the applicant is entering.

For further information please contact:

Ukrainian National Women's League of America
Eva Slashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, NY 10003

In the November 1992 issue OUR LIFE published the first part of an address by the President of the Ukrainian National Women's League, Milena Rudnycky, delivered on the opening of the Ukrainian Women's Congress in Stanyslaviv, on June 23, 1934. In this issue we feature the second part of the address.

THE TASKS AND RESPONSIBILITIES OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

Henceforth is our Ukrainian reality: our people are embattled, shattered, against the background of global disorder, in the face of oncoming cataclysms which seal our fate for future decades. In the midst of this Ukrainian chaos stands the Ukrainian woman. She is a young new citizen, who for the first time 50 years ago asked for her human rights and for more than 10 years now has been taking her first forays into community life. She is as yet not aware of her dormant creative capabilities. However, she deeply feels the tragedy of her nation and realizes that the responsibility for this tragedy falls not only on the men of her nation, who caused it, but also on the women, who because of their weakness and passivity were not able to counteract it.

Therefore, armed with this feeling of responsibility for the fate of her nation, the Ukrainian woman, citizen and mother of the new generation, is seeking a new direction.

What to do? Which way to proceed? What is our credo? Where is the banner under which all Ukrainian women can stand? What tasks, what responsibilities are put upon us by these difficult times and what directions are indicated for the Ukrainian women's movement?

These are questions which need answers. But before we can attempt to answer them we must rid ourselves of all accusations which were levied against us, we must dispense doubts which envelop us.

The first of these doubts sounds like this: Can we talk about independent women's publications, women's conferences and congresses? Are there any matters, any ideas which unite Ukrainian women as women and as members of the Ukrainian nation? Is there a Ukrainian women's movement? Is its existence still justified?

The second doubt can be presented so: Can there be a dialogue about any common goals for all of the Ukrainian women considering the fact that we have ceased to be an amorphous mass without convictions, without our own common credo, that we divided ourselves among political parties, and on the whole, the difference between any of us is not less than that among men. Or, in other words: If there is a Ukrainian women's movement, are we talking about only one or perhaps several of them, each with its own understanding of tasks and the role of women?

The women's movement.... How unpopular these words have become recently. Not any less so than they were 50 years ago when they were introduced to the

community in Halychyna by Natalia Kobrynsky. How many tragic or rather tragi-comic misunderstandings and conflicts are invoked by the misunderstanding of the meaning of these words. In conjunction with the Ukrainian Women's Congress we were subjected in the last few months to ridiculous conclusions and statements about the women's movement, proclaimed in an authoritative, self-serving tone by experts. Their unbelievable ignorance, irrelevance and triviality was disheartening. The Ukrainian women's movement was the recipient of countless unmotivated accusations grasped from thin air, of insinuations, of numerous unsubstantiated suspicions, of nonexistent incentives. It seemed at times that we are at the point where 50 years ago stood Kobrynsky, and that it would be necessary to repeat everything over again that was said and written half a century ago.

Indeed, the best answer to all those who deny the Ukrainian women's movement the right and need to exist is our Congress. The Congress itself carries more conviction than the strongest arguments and the most logical considerations, that there is a commonality among us.

Nevertheless there will be people for whom even our Congress will not be proof enough that there are living ideas which bond us. In the midst of our community, actually in the midst of noted community activists there are those who consider the Congress a very positive occurrence, yet they display a belligerent attitude toward all women's organizations. Ask them, how could we convene a Congress which is a meeting of the representatives of Ukrainian women's organizations if there were no such organizations. Then, there are those who agree that women's organizations are important and useful, but at the same time they hurl stones at the women's movement. And yet every women's organization, no matter what its goals and activities is the reflection of that social current permeating throughout the whole world and known as the women's movement. There are those in our community who consider the women's movement synonymous with feminism, thereby showing that they don't understand either.

The most widely held viewpoint in our society is that the women's movement is a struggle for equality of rights. Propagators of this point of view state that equality has already occurred, and according to them the role of the women's movement has come to an end.

We would like to answer them: Equality of rights has never been the goal of the women's movement. It was only a forerunner, which allowed women to approach the solution of their actual problems. Equality was only the means which permitted us to enter community life in the role of co-decision makers and to assume mutual responsibility. Attaining equal rights paved the way for us to begin negotiating and formulating a world created and shaped by men, according to our wishes.

Is it possible for this complicated problem to be resolved in one or two decades? The task is to bring a woman into the full swing of community life, re-educate her toward accepting new duties, inviting new broader responsibilities. It is to bind one woman, but not one, a million women; to bind them organically and completely with needs, forms, functions of the community, society, the people and the nation. In fact, the women's movement is concerned not to waste the value of the women's spirit, these limitless, dormant spiritual energies. The idea is to awaken them from a long sleep and utilize them in the best possible way in a harmonious complexity with the male counterparts of our society, to harness them together in the service of the whole, in a creative process of a new and better life.

When looking from the historical perspective of say, three thousand years, during which all the cultural values were created exclusively by men, is one decade or two of the so called women's equality relevant? Against the backdrop of the history of mankind what is the relationship of time between the duration of the women's emancipation movement and the length of men's domination? Religion and the philosophical systems, a nation and its laws, an entire mass of knowledge and culture — this is all the work of men. A woman entered this man's world only very recently. In it she takes the first halting steps, like a child learning to walk. There are near-sighted, small people among us who view the historical processes which are measured in hundreds of years, from a frog's perspective. They would like to place the women's movement in a coffin, because according to them the movement is out of its proper time and women's organizations are an absurdity.

Meanwhile, louder and louder voices of philosophers and sociologists are heard in the wide world who, contrary to the antifeminist tendencies of statesmen and politicians, see the contemporary crisis in the shakeup of the natural balance between men and women as that between two equal forms of humanity. More and more often voices of caution are heard. They say that the world has degenerated due to the deterioration of the women's and expansion of the men's positions, and that the only saving grace from complete bankruptcy — for this mechanized, technical, materialistic and irrational world — lies in the influx of women's power, new unused power. The one-sided men's social order must find its

natural fulfillment in the cooperation with women in all phases of life. However the completion of this task cannot be assigned to one generation. Generations of women must toil to see it realized and the idea of a women's movement must be nurtured for many generations, until it finally is deeply rooted in the conscience of the populace. Women's organizations are needed as a plane on which to crystallize women's viewpoints, as territory where the congregation and activation of women's power can occur.

If we accept the premise that the women's movement is nothing more than a struggle for equality between a woman and a man, can we really say that it is already passe'? Is the struggle over for a woman's rightful place in the family, in the community? Is it over in education and in professional calling, in all the outward possibilities of development, in her life's cycle of activities? Is the matter of equality resolved?

It seems that for the last 20 years there has not been a less opportune moment than now to bring back the call to liquidate women's organizations and to state that women are already equal with men. In the entire world now there is a marked new wave of antifeminism which attempts to push the woman back from her attained position. We are witnesses to how women are barred from universities, where admission of women is limited to only 10 percent of the student body. We see how in some countries women are deprived of their political rights, while in other countries in spite of all attempts, they cannot gain them at all. In the entire world the economic shortcomings are first felt by women, because they are the victims of law which supposedly is to lessen unemployment. The economic strife between men and women is reborn again, a strife which was unknown even in times before the war, in times of "unequality." In all countries of the world, also in countries where the constitution guarantees women equality, old rules hold strong. They are built on the supremacy of men, and are best exemplified by the patriarchal family where the woman/mother is subject to her husband.

Let us leave theoretical musings, let us leave the world its troubles and let us look at how things stand with us concerning equality. What particular burden do women bear in our national and community life? If it is difficult to answer such a general question, then we can divide it into specifics. What percentage of women are members of national organizations? What percentage of women hold important positions in the community, how many women are at least members of regional institutions, how many are directors of institutions? What is the percentage of women at general meetings of central organizations where attendance is limited to delegates from subdivisions of such groups? And what goes on in our villages? Do we have women in charge of reading rooms or cooperatives? Do we have women magistrates, or at least members of community boards?

These questions not only fault the community, but primarily blame us, as women. They make us realize what a huge amount of work lies ahead of us. They also make us think: are the people right who think that a structured equality for women predicated upon the

Ukrainian community, could, in the span of several years ingrain itself into the society, thereby binding the Ukrainian women with the society through a thousand reciprocal interactions?

(to be continued)

THE UKRAINIAN MUSEUM: A CULTURAL EXPERIENCE

1993 IS THE YEAR OF THE DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN MUSEUM

Many new and exciting exhibitions, events, programs and activities are scheduled for the enjoyment of the Museum's members and the general public.

A most important activity, the fundraising effort by the Museum's Building Fundraising Committee has already been launched. The Museum has published an informative and very elegant brochure which explains in detail the project of a new museum building. Thousands of letters in which the brochure is featured, have been sent to friends and friends-to-be of the Museum, informing them about this very important undertaking and asking for their support.

The fundraising effort is nation-wide. The Fundraising Committee has solicited individuals in various key cities throughout the country to establish Friends of the Museum committees. These committees work to raise money for the new building, invite new members to the Museum and promote the institution's work and programs within their communities.

The Fundraising Committee needs to raise \$3.5 million which is what has been estimated as the cost to rebuild the Museum's previously purchased industrial building on East 6th Street into a modern, spacious museum facility.

There are various ways to support this effort. One way is to join the Team of 3,000. Each team member gives \$1,000 to the Building Fund. If 3,000 individuals or families participate, \$3 million could be raised very quickly. However, every gift, every donation, no matter what size, is welcome and appreciated.

The Fundraising Committee appeals to everyone to help support this very important project. The Ukrainian Museum is a vital part of our greater community life. On a daily basis it presents our 1000-year old cultural heritage to the public. Help the Museum build a representative showcase for the wonderful treasures that so eloquently speak about the richness of the Ukrainian creative spirit.

COURSES AND WORKSHOPS

The New Year heralds the start of the Ukrainian Museum's Spring program of courses and workshops.

Embroidery Course — teaches beginners the rudiments of embroidery and expands the skills of those proficient in the craft. Open to adults & children over 10.

Date: January 30 — March 20, 1993

Time: Saturdays, 1:00 — 3:30 pm

Fee: adults — \$55; seniors & students over 16 — \$50; children 10-16 free; members — 15% discount.

Bead Stringing Course — teaches how to make gerdany (bead-strung necklaces), traditionally worn with folk costumes in various regions of Ukraine. Open to adults and children over 12.

Date: February 13, 20, 27, 1993

Time: Saturdays, 1:00-3:30 pm

Fee: adults — \$30; seniors & students over 16 — \$25; children 12-16 free; members — 15% discount.

Pysanky — Ukrainian Easter Egg Decoration Workshop
Given on Saturdays and Sundays, two separate sessions per day.

Date: March 27 & 28; April 3 & 4, 1993.

Fee for each session: adults \$15; seniors & students over 16 — \$10; children 12-16 free; members 15% discount.

Demonstrations in the Making of Pysanky — Ukrainian Easter Eggs. Experienced artisans will demonstrate this craft. The award-winning film by Slavko Nowytski "PYSANKA" will be shown.

Date: March 20 and April 10, 1993.

Time: 2:00 — 5:00 pm

Fee: adults \$2.50; members, seniors & students \$2; children under 12 free.

Ukrainian Easter Traditions

Hands on participation in the baking of traditional Easter breads. Open to adults and children over 16.

Date: March 20 and April 3, 1993

Time: 10:00 am — 1:00 pm

Fee for each session: adults \$30; seniors & students over 16 — \$25; members 15% discount.

DESIDERATA

Go placidly amid the noise & haste, & remember what peace there may be in silence. As far as possible without surrender be on good terms with all persons. Speak your truth quietly & clearly; and listen to others, even the dull & ignorant; they too have their story. Avoid loud & aggressive persons, they are vexations to the spirit. If you compare yourself with others, you may become vain & bitter; for always there will be greater & lesser persons than yourself. Enjoy your achievements as well as your plans. Keep interested in your own career, however humble; it is a real possession in the changing fortunes of time. Exercise caution in your business affairs; for the world is full of trickery. But let this not blind you to what virtue there is; many persons strive for high ideals; and everywhere life is full of heroism. Be yourself. Especially, do not feign affection. Neither be cynical about love; for in the face of all aridity & disenchantment it is perennial as the grass. Take kindly the counsel of the years, gracefully surrendering the things of youth. Nurture strength of spirit to shield you in sudden misfortune. But do not distress yourself with imaginings. Many fears are born of fatigue & loneliness. Beyond a wholesome discipline, be gentle with yourself. You are a child of the universe, no less than the trees & the stars; you have a right to be here. And whether or not it is clear to you, no doubt the universe is unfolding as it should. Therefore be at peace with God whatever you conceive Him to be, and whatever your labors & aspirations, in the noisy confusion of life keep peace with your soul. With all its sham, drudgery & broken dreams, it is still a beautiful world. Be careful. Strive to be happy.

Found in Old Saint Paul's Church, Baltimore; Dated 1692

ATLANTA BRANCH ON THE GO.



First row: fr. 1.; Barbara Ancar, Kathy Tice, Alvina Leva, Diana Stawnychy Prokow, Orysia Paluch Fisher, Pres. Second row: fr.

1: Laryssa Barabash Temple, guest Ann Sgier, Joan Uszenski — Treasurer, Gerri Hajduk — Secretary, Nadia Mychalszuk, Mary Marchuk, Donia Semchych.

Throughout the past year, 1992, members of UNWLA's branch 14, based in Atlanta, GA., have subscribed to a program which promotes better understanding of the Ukrainian heritage among their Georgia friends, neighbors and the general public. At the same time they have maintained and propagated Ukrainian customs and traditions within their Ukrainian community. The branch has sponsored exhibitions, lectures, and has participated in most of the international events which were held in

the Atlanta area.

Currently, branch members are focusing on the future Olympics that are scheduled to take place in Atlanta in 1996. There already are Ukrainian representatives on the Olympic Force Volunteer Committee. Branch members say they are looking forward to this exciting event which will allow them to present Ukrainians in a special way.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

КАЛІФОРНІЙСЬКА КУРЯТИНА
З АВОКАДО

- 1 фунт курячих грудинки, нарізаних на котлети
- 1/2 горнятка капарців (caper)
- 2 ложки олії
- 3/4 горнятка цитринового соку,
- 1 ложечка цукру
- 1/2 горнятка свіжої або сухої нарізаної петрушки
- 1 авокадо
- сіль і перець до смаку

На легкому вогні тушувати грудинки на олії по 6 хвилин на кожний бік. Вийняти і тримати на теплі, накривши. В цій самій сковороді (пательні) тушувати капарці одну хвилину. Вийняти, додати цитриновий сік і петрушку, змішати і полити кожну котлету. Подавати на звареному рижі, збоку уложити кілька кусків авокадо.

ПЕЧЕНІ КУРЯЧІ ГРУДИНКИ
З МЕДОМ І ГІРЧИЦЕЮ

- 4 половинки курячих грудинки без шкурки і костей
- сіль і перець до смаку
- 1 ложка меду
- 2 ложечки гірчиці (Dijon mustard)
- 1 ложка сосу зі сої (soy sauce)
- 1/2 ложечки втертої шкурки з помаранчі
- 1/4 горнятка кукурудзяних платків, покритих (corn flakes crumbs)

На дно натовщеного вогнетривалого низького посуду накласти курячі

Тому що багато людей старається не їсти м'яса, зокрема яловичини (волове), курятина та індичина висунулися на перше місце. Подаємо приписи на курятину та індичину, приготовані в дієтичний спосіб. З курятини треба знімати шкурку, а м'ясо добре вимити.

грудинки. Змішати мед, гірчицю, сос зі сої і помаранчеву шкурку і помстити тим кожну грудинку. Посипати кукурудзяними покритими платками і пекти 40 хвилин в печі, нагрітій до 375°.

КУРЯЧІ ГРУДИНКИ З БРОКОЛІ

- 2 цілі курячі грудинки без шкурки і костей
- 2 горнятка води
- 2 ложки шері або білого вина
- 1 в'язка броколі або 10-унцова коробка морожених
- 1-2 ложки маргарини
- 3 ложки борошна (муки)
- молоко
- 2 ложки втертого пармезану

Зварити грудинки у воді (45 хвилин), щоб були м'які. Очищені і поділені на китички броколі зварити (5 хвилин), відцідити. Стопити товщ у риночці, додати борошно і вимішати. Поволі доливати пів на пів молоко з росолом, разом 2 горнятка, додати 2 ложки шері або білого вина. Варити на легкому вогні, постійно мішаючи, щоб згусло. Додати сіль і перець до смаку.

На дно вогнетривалого низького посуду накласти китички броколі, на це дати нарізану в подовгасті куски курятину і полити підливою. Посипати пармезаном і пекти 12 хвилин в нагрітій до 400° печі, щоб трохи зрум'янилося.

САЛАТИ З ІНДИЧИНИ

- 2 горнятка нарізаної в кубики індичини
- 1 горнятко нарізаної селери
- 1 ложечка дрібно нарізаної цибулі
- сіль і білий перець

2 горнятка мандаринок (по можливості свіжих)

3 ложки майонезу

1 ложка цитринового соку

листки зеленої салати і частинки мандаринок до прикрасення

Змішати 5 перших складників, окремо майонез з цитриновим соком, і вимішати все разом. Накласти на листки зеленої салати та прибрати частинками мандаринок.

ЗРАЗИ ЗІ СІЧЕНОЇ ІНДИЧИНИ

- 1 фунт січеної індичини
- 1 яйце, вбите
- 1/4 горнятка сереалії (bran cereal)
- 1 ложечка Worstershire sauce
- 1/2 ложечки втертої шкурки з цитрини
- 2 ложки олії
- 1 горнятко курячого бульйону (2 кубики)
- 1/4 горнятка йогурту без смаку (plain yogurt)
- 1 ложка крохмалю (cornstarch)
- 1 ложка цитринового соку
- 1 морква, втерта на тертці
- 1 зелена цибулька, нарізана на малі куски

Змішати яйце з сереаліями і шкуркою з цитрини, додати індичину і замісити як тісто, виробити 8 зразів, присмажити їх на розігрітій олії на всі боки. Злити товщ зі сковороди (пательні) і додати бульйон. Накрити і тушувати 20 хвилин. Вийняти зрази на полумисок, накрити.

На підливу: змішати йогурт з крохмалем і цитриновим соком і додати до підливи в сковороді. Варити 2 хвилини, щоб згусло. Додати терту моркву і нарізану цибульку, полити зрази.

Пригадуємо, що Союз Українок Америки перевидав куховарську книжку "Українські страви" Зеновії Терлецької. Книжка є в полотняній твердій оправі — ціна 16.00 доларів. Замовляйте її! Відділи одержують 30% знижки.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

ХРОНІКА ЗА 1991 РІК

Округа має 16 відділів і 340 членок.

Відділ	Місцевість	Голова
2-ий	Вільмінгтон	Катерина Грицай
10-ий	Філядельфія	Ростислава Матла
13-ий	Честер	Марія Венчак
19-ий	Трентон	Наталія Посева
20-ий	Філядельфія	Варвара Швед
43-ій	Філядельфія	Анна Максимович
44-ий	Філядельфія	Галина Царинник
52-ий	Філядельфія	Стефанія Вовчок
54-ий	Вільмінгтон	Ірина Столяр
59-ий	Балтимор	Анна Самутин
67-ий	Філядельфія	Софія Геврик
88-ий	Філядельфія	Роксоляна Луців
90-ий	Філядельфія	Христина Дем'янчук
91-ий	Бетлегем	Оксана Кіпа
112-ий	Ворінгтон	Лідія Кріль

ПРАЦЯ ПО ВІДДІЛАХ

10-ИЙ ВІДДІЛ має 21 членку. Суспільна опіка вислала через ЗУАДК шість пачок до Бразилії, зібрала гроші на Фонд допомоги дітям Чорнобиля. Членки відвідували хворих, в День Матері і Батька продавали квіти. В різдвяному часі ходили з колядою. Господарська референтка двічі влаштувала продаж печива, культурно-освітня — приготувала цікаві реферати на сходинах. Відділ є членом і меценатом Українського Музею, членом УККА, опікується бабусею. В лютому відправили на вічний спочинок довголітню голову Відділу бл. п. Наталію Лопатинську. Замість квітів в її пам'ять збрали 590 дол., з того 200 дол. призначили на Фонд допомоги дітям Чорнобиля, а 390 дол. — на навчання священників.

13-ИЙ ВІДДІЛ налічує 20 членок. Влаштував дві імпрези для громадянства: просфору-ялинку з свят-вечірніми стравами і програмою та День Матері і Батька з обідом і програмою. В лютому присвятили сходина жінці-героїні з особливою згадкою про Аллу Горську. Влаштували два базари. Писали листи до сенаторів в обороні українських справ. Членки Відділу провели збірку на допомогу жертвам Чорнобиля, вислали три пачки до Бразилії і дві — до Польщі, передплачують журнал "Наше Життя" для двох бабусь, опікуються хворими і старшими особами. Відділ оплачує стипендію до Бразилії, є потрійним меценатом Українського Музею.

20-ИЙ ВІДДІЛ має 27 членок і тільки дві референтки: культурно-освітню і музейну. Справи інших референтур полагоджує голова Відділу. Відбули двоє сходин і сім ширших сходин. На сходинах подають чай і солодке і за це членки платять по одному доларові. Ці гроші йдуть на суспільну опіку. На сходинах читають цікаві реферати, влаштовували базар, провели збірку на Фонд Чорнобиля. З жалем прощали дві довголітні членки на вічний спочинок.

43-ИЙ ВІДДІЛ нараховує 59 членок, відбув сім ширших сходин і одне засідання управи, три членки входять до окружної управи, три — до фінансової комісії СФУЖО, а 38 є членками-прихильницями СФУЖО. Членки Відділу подарували 24 дрібні речі і чек на 35 дол. для музейної крамнички. Відділ оплачує 10 стипендій студентам у Південній Америці, вислав туди дві пачки і допомогу в Україну, опі-

кується бабусею, членки відвідують хворих у пікувальних домах. Відбувся ряд імпрез та доповідей для членок і громадянства, в тому числі просфора, свячене, пікнік "Ідемо до Черча", авторський вечір Анни Максимович з нагоди виходу збірки віршів "Розгублене намисто", мистецький базар та полуденок з програмою, присвяченою 120-літтю з дня народження Лесі Українки.

52-ИЙ ВІДДІЛ відбув 9 ширших сходин, в яких взяло участь 80-100 відсотків членок. На сходинах прочитують всю кореспонденцію. Відділ влаштував традиційну просфору, брав участь у відкритті "Місяця історії жіноцтва", де влаштував виставку вишивок, писанок і кераміки, організував поїздку до церкви св. Юра в Нью-Йорку і відвідання Українського Музею. Членки Відділу збирають поштові значки і різні картки та передають їх до старечого дому св. Франциска. Відділ жертвував на Український Музей та на Фонд допомоги дітям Чорнобиля, опікується стипендисткою у Бразилії.

54-ИЙ ВІДДІЛ відбув сім ширших сходин, на яких прочитано реферати "Про події і сучасний стан в Україні", "Жінка у творах Т. Шевченка", "Холестерол". Влаштовано пікнік для членок, свячене для парафії св. Миколая, базар і показ писанок, продаж печива. Проведено збірку на Фонд Чорнобиля, вислано листи до президента Дж. Буша, сенаторів і конгресмена щодо визнання незалежної України. Влаштовано виставку народного мистецтва у школі в Південному Делавері. В різдвяному часі членки ходили з колядою. Одна членка Відділу є членом окружної управи.

59-ИЙ ВІДДІЛ. Відвідували з колядою членок, тих, що перебувають у старечих домах, та всіх членів громади. Спільно з відділами ОЖ ОЧСУ і АГРУ організували вечір в пам'ять О. Мешко, зустріч з письменницею і вихователькою з Миколаєва Галиною Могильницькою, виставку картин мистця зі Львова Дужинського, коспонсоровали концерт О. Голуба. Відділ допоміг школі українознавства запросити на обід 60 дітей з України, організував "голодний обід" на вітаміни для дітей Чорнобиля, брав участь в українському фестивалі з мистецькою виставкою, з відділом "Самопоміч" провів інформацію про сучасні події в Україні "Що нового там у нас".

67-ИЙ ВІДДІЛ. Праця була спрямована на допомогу Українському Музеєві, однак членки Відділу брали активну участь в інших ділянках громадської праці — допомагали у влаштуванні Свят-Вечора і великоднього сніданку для людей у старечих домах. Чотири членки є в окружній управі. Відділ влаштував дві мистецькі виставки: Михайла Мороза і Миколи Глуценка, які пройшли з великим успіхом. Членки Відділу допомагали екіпажеві літака "Мрія" під час перебування у Філядельфії. Відділ є меценатом Українського Музею, продає його жетони, веде серед громадянства пропаганду про значення Музею.

91-ИЙ ВІДДІЛ відсвяткував 25-ліття свого заснування, яке відзначено святочним сніданком і доповіддю, відбув п'ять ширших сходин і два засідання управи. На сходинах прочитано доповіді про Аллу Горську, про з'їзд композиторів України. Влаштовано виставку української ноші, показ великоднього стола на парафіяльному свяченому, продаж великоднього печива. Членки Відділу взяли участь у відзначенні 250-ліття міста Бетлегему та у святкуванні "First Night". Відділ є членом і меценатом Українського Музею, опікується стипендисткою у Бразилії. Заходом Відділу маємо п'ять спонсорів стипендій у Бразилії.

Богдана Михайлів,
пресова референтка Округи

ДОПИСИ СОЮЗУ УКРАЇНОК УКРАЇНИ



"ВМІЙМО БУТИ ЩАСЛИВИМИ..."

Вже осінь тихо ступає по Прикарпатській землі... А в пам'яті надвечір'я липневого дня, коли членкині осередку Союзу Українок, що носить ім'я Наталії Кобринської, поспішали в читальну залю міської бібліотеки.

І ось у дверях появилася струнка жінка з молодим обличчям та пишним сивим волоссям.

Вітаємо першу ластівку Союзу Українок Америки Стефу Москалюк трояндами, що виростили на рідній землі під рідним небом.

Зустріч починаємо молитвою за кращу долю України, яку виконує хор "Просвіта" з Болехова.

Представляю гості членкині, обдарованих чудовим голосом, мистецьким талантом вишивання, багатими сценічними даними та сповнених бажанням трудитися в ім'я рідного краю, готовністю до роботи на національній ниві. Саме з їх участю та з їх іні-

ціятиви у Болехові вперше після 1944 року були проведені свята Миколая, Івана Купала, Матері. Вже втретє ми відзначаємо день народження Н. Кобринської, яка жила і померла у нашому місті. Членкині виступали з рефератами "Н. Кобринська і Болехів", "Н. Кобринська у спогадах Ольги Дучимінської", "Твори Н. Кобринської про Болехів". Ми інсцензували твори письменниці "Дух часу", "Жидівська дитина", "Свічка горить". Упорядкували військовий цвинтар часів Першої світової війни. З нашої ініціятиви був реставрований пам'ятник, про відкриття якого пише Н. Кобринська у новелі "На цвинтарі". За повернення другого життя кам'яному пам'ятникові ми вдячні Євгенові Пінасові.

Запам'яталися болехівчанам вечори, проведені союзнянками: "Жінки в боротьбі за волю України" (до 50-річчя УПА), "Наш бойківський цвіт" (про народну ношу на Болехівщині), про Олену Пчілку, Лесю Українку, "Заглянемо у різдвяне віконце". Організувалися цікаві виставки народної вишивки і народної ноші, до Великодніх і Різдвяних свят, до свята Матері.

А як щиро працювали членкині напередодні референдуму! Як раділи, що Україна стала вільною державою! І приємно почути, що, як каже гостя з далекого Чікаго, і там, за океаном, українки дуже хвилювалися за долю нашої держави.

До пізнього вечора велася задушевна розмова. Не хотілося прощатися. На пам'ять союзнянки подарували С. Москалюк пісню "Видиш, брате, мій". Ми слухали і думали: "Вміймо бути щасливими, вміймо радіти, бо щоранку для нас сходить рідне сонце, будьмо сильними у труднощах і незгодах!"

Лариса Дармохвал,
голова осередку ім. Н. Кобринської
Союзу Українок

Болехів на Івано-Франківщині

"ХОЧЕМО ЗРОБИТИ БАГАТО ДЛЯ УКРАЇНИ"

Слава Ісусу Христу! Слава Україні!

Щиро вдячні долі, що союзнянки Кременеччини мають змогу дізнаватися, як живуть і працюють на американській землі наші посестри-союзнянки.

Тішить нас те, що Ви, українські жінки, там, за океаном, вистояли серед чужого оточення і докладаєте багато зусиль, щоб зберегти звичаї і традиції свого народу, його мову і культуру. Маємо надію, що ця коротка інформація про нашу діяльність також зацікавить колеґ із СУА.

Наповесні цього року в нашому місті відроджено Союз Українок. Нам пощастило, бо почесними членами осередку стали союзнянки, які брали участь у жіночому русі в 1939-1945 рр., — пані Сорока та пані Сойко. Приємно і те, що до осередку входить молодь — учні лицею та коледжу.

А ще серед нас є жінка, серце і душа якої належить народові. Вона працювала у дільничних комісіях під час виборів, постійно перебуває серед молоді, дбає, щоб молодь успадкувала все те краще, що маємо ми, знала і дорожила своєю історією, духовністю, традиціями. Звуть її Юлія Редько.

Жіноцтво Кременеччини дбає про культурно-освітню роботу: організували вечори-зустрічі до Великодня, Шевченківських днів. Покищо нас мало - всього 40, але ми хочемо зробити багато для України, адже Кременеччина — край української культури, науки. І хто тільки не навчався і не працював у древніх стінах лицею: Микола Костомаров, Тимко Падура, Гуго Коллонтай...

Ми, союзнянки Кременеччини, хочемо якомога більше знати про Вас, і в цьому нам допоможе жур-

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК!

1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку приєднав нову членку — Параскевію Гав'юк. Сердечно вітаємо її та бажаємо успіхів!

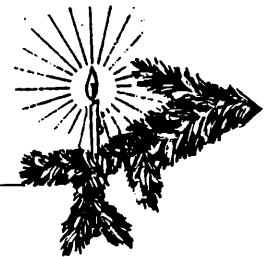
Марія Мотиль,
пресова референтка Відділу.

Управа і членство 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку вітає нових членок — Ірену Зелик і Оксану Кузишин.

64-ий Відділ СУА

22-ий Відділ СУА в Чикаго сердечно вітає нову членку Оксану Мельник. Бажає успіхів і усього добра.

22-ий Відділ СУА



ЗАСВІЧЕННЯ ЯЛИНКИ ОКРУГИ НЬЮ-ЙОРК

Знову гостинно відчинені двері домівки Округи СУА 17 грудня 1992 року. Смереково прибрану залу заповнили гості — парох Православної церкви Всіх Святих о. Григорій Ракучий, представники громадських організацій, союзники з родинами.

Свято "Запалення свічечки", яке вже тут стало традицією, відкрила голова Округи Надія Савчук. Вітаючи гостей вона сказала: "Це вже друга з черги ялинка присвячена вільній Україні. Нарешті прийшов час, коли наш народ користується з Богом даного права вільно жити на своїй землі та втішатися своїми багатими традиціями та звичаями. Наше завдання, завдання зорганізованого в СУА жіноцтва, полягає в спільній праці, щоб мати змогу і далі допомагати молодій українській державі". Відчитавши привіт голови СУА та бажаючи присутнім веселих та щасливих свят, голова Округи передала Стефанії Косович — культосвітній референтці — далі ведення програмою вечора.

Стефанія Косович із властивою їй сердечною теплотою і привітністю, запрошує присутніх голів 1, 82, 83, 113, 119 Відділів СУА до прикрашення ялинки.

І ось уже спалахнула святковими вогнями ялинка, що її засвітила голова Округи, звучить спільне "Бог предвічний" і забувається у цю хвилину пронизливий дощ за вікном та гомін великого невгомонного Нью-Йорку, панує настрої єдиної, дбайливої і дружньої родини, яка зібралася звідусіль, щоб спільно провести цей вечір. В розважальній частині програми

виступили непересічні актори. Спершу на сцену запрошують наймолодших артистів, як оголосила їх ведуча, приятельок Союзу Українок, 4 річну Мелясю Гурин, яка з великою повагою відспівала "Я мрію про чудовий край" та 9-річну Лярису Гурин.

Заля затихла заворожена дитячою колядою.

Поезії Ліни Костенко прочитала артистка київського державного театру ляльок Олена Клименко — заслужена артистка України. І ще одна заслужена артистка України святкує з нами. Це випускниця Львівської консерваторії, солістка Кримської філармонії, голова новоствореного Союзу Українок Ялти — Надія Петренко-Матвійчук. Вона співає старовинні коляди, дякує за гостинність, ділиться своїми творчими плянами та завершує виступ любимою піснею "Моя Україно". Через два дні Надія повертається на Україну.

Словами "Хай береже вас Бог від зла, бо заздрісному й злому ніде немає дому" вітає святкову громаду о. Григорій Ракучий. Він висловлює захоплення цікавою мистецькою програмою, бажає щасливого повернення Надії до Ялти, називає її соловейком Криму. Звертаючись до артистки він просить передати привіт землі рідній, для якої ми зберегли любов і всі святощі родинного дому.

Знову звучить коляда, а почуття задоволення від спільного свята як і від працюючих буднів, додає родинної щирості, на часину повертає в казково засніжену Україну та дитячий вертеп різдвяної ночі.

І.Ч.

нал "Наше Життя". Тому дуже просимо висилати його нам, а ще ліпше — передплатити для нас. Наперед щиро вдячні Вам за нього. Будемо дуже раді, якщо Ви передаватимете нам різноманітну літературу про відродження нашої національної культури.

Дякуємо Вам за журнал "Наше Життя", який передала нам пані Ліда Чорна Матіяшек. Нашим дітям

не вистачає літератури на релігійну тематику: дитячих біблій, розповідей про життя Ісуса Христа.

Просимо висилати літературу з історії України. Будемо раді підтримувати з Вами дружні стосунки, допомагати одні одним.

З повагою

Союзники Кременеччини

ОКРУГА СУА ПРОЩАЛА ПОЧЕСНУ ГОЛОВУ ОЛЕНУ КЛИМИШИН

У неділю, 25 жовтня, в домівці СУА зібралися членки Округної Управи і голови відділів, щоб прощати почесну голову Олену Климишин, яка переїжджала з чоловіком д-ром Миколою Климишином до Монт Плзенту, Мічіген, до дочки Уляни. Коло 25 осіб прощали п. Олену у прикрашеній квітами залі. Це була несподіванка для неї. Соня Гейзен заступала відсутню голову Н. Гевко.

Молитвою союзняк і вином на тост розпочали ми скромну зустріч. Пані Олена протягом 40 років займала різні пости —була головою, секретаркою, виховницею молоді, дописувала до "Нашого Життя" та інших часописів (за словами Олі Ласкі, які були дуже зворушливі, наповнені вдячністю і подякою за довголітню працю).

Ліда Колодчин розказала про життєвий шлях О. Климишин у 80-ті роки, коли п. Ліда була головою Округу, а п. Олена —секретаркою. Разом вони дуже тісно співпрацювали, а п. Олена завжди надавала велику моральну підтримку, допомагала своїми порадами й ідеями, бо це жінка доброго серця, твердого характеру і велика українська патріотка. Марія Цісарук, найкраща приятелька п. Олени і довголітня сусідка, сказала: "Вона — як рідна сестра, що доповнювала мою родину". Оля Гринків, голова 63-го Відділу, до якого належала п. Олена, побажала відпочинку і повернення до нас.

О. Лончина приготувала життєпис про п. Олену, в якому сказано: "Олена Климишин, з дому Недзвецька, походить з Яворова. Там народилася, ходила до школи, здала матуру в українській гімназії. Належала до Пласту, її виховником був один з його співосновників Іван Чмола. Пані Олена сама згадувала, що саме пластові виховні засади не раз помагали їй у критичних моментах життя. До Союзу Українок вступила зразу ж після матури. Союз Українок на рідних землях мав дещо інший характер. Праця проходила головно над піднесенням громадського вироблення нашої селянки, отже треба було їздити по селах з доповідями. І Олена це радо бідила, бо зацікавилася громадським життям.

Закінчила правничі студії, але під польським пануванням не було змоги працювати за фахом, тому прийняла посаду в Торговельно-промисловому банку — т. зв. "Промбанк" — у Львові, а згодом зорганізувала його філію у Стрию. Належала також до Організації Українських Націоналістів і за це була двічі заарештована. В 1939 р. приїхала до Кракова і там одружилася з Миколою Климишином, якого в 1942 р. вивезли до Авшвіцу, а Олена залишилася сама з маленьким сином Зеноном. Після щасливого повернення з коїцентраційного табору родина Климишиних виїхала до Мюнхену, а в 1949 р. — до Дітройту. Пані Олена стала членкою 26-го Відділу, а

в 1953 р. під час X Конвенції СУА, що відбулася в Дітройті, виголосила доповідь на виховні теми і стала виховною референткою Централі.

Саме виховна ділянка була в неї завжди на першому місці. Вже тоді вона розуміла, що тільки через відповідне виховання дитини ми зможемо зберегти себе як народ, а не розійтися і пропасти в чужому морі.

Наполеглива праця виховної референтки (дві каденції) принесла численні успіхи: організовуються нові світлички, видається співаник для дітей, редагується сторінка "Наші світлички" в "Нашому Житті", часто появляються інформації і дописи у "Свободі", влаштовуються виховні конференції та семінари. Це лише дуже поверховий перелік діяльності п. Олени. Виховна референтура не була єдиним постом для неї, бо ще були головства — Округної Управи, 63-го Відділу, пост секретаря. Тут треба згадати постійні дописи до "Дітройтських Новин" про діяльність нашої організації, а також співредакторство "Ювілейної книги" з нагоди 50-ліття нашої Округи та редагування сторінок про СУА до дітройтської "Ювілейної книги 1000-ліття".

А тепер погляньмо на п. Олену, як приватну людину. Ми всі знаємо, що доля не оберігала п-ва Климишиних перед великими ударами. Ми можемо тільки подивляти з якою гідністю і як достойно вони вміли сказати: "Да будет воля Твоя!" Це тільки доказ надзвичайної глибокої віри та шляхетности. Але крім особистих трагедій були ще громадські неприємності та клопоти, проте п. Олена завжди вміла поставити добро організації понад людські непорозуміння. Для нас це чудовий приклад для наслідування!"

На закінчення О. Лончина сказала, звертаючись до О. Климишин: "Дорога пані Олено! Ціле своє життя Ви працювали і жили для України, і нині можете бути певні, що доложили не одну цеглинку до будови нашої вільної України!.. А тепер, коли Ви їдете до своєї доні, прошу тішитися нею та відпочивати, бо Ви цілком на цей відпочинок заслужили! А ми завжди будемо Вас згадувати як надзвичайну посестру-союзянку і чекати на Ваш приїзд в гості".

Почалася смачна перекуска. Пані Олена була зворушена такою несподіваною прощальною зустріччю. Соня Гейзен подякувала всім за присутність на ній. А д-р Микола Климишин запропонував оглянути відео з поїздки по Україні, де побував цього року і відвідав своє рідне село. Передано подарунок для п-ва Климишиних: різьбу на дереві. На цьому закінчено прощання дорогих О. і М. Климишиних. На руки голови Н. Гевко вже надійшла подяка-карточка за гарну несподіванку.

Олена Панчак,
пресова референтка.

67-ИЙ ВІДДІЛ СУА — ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Згідно з традицією, щороку 67-ий Відділ СУА у Філадельфії влаштовує тиждень Українського Музею в Нью-Йорку. Цього року в рамках тижня Музею відбулася продаж музейних жетонів під усіма українськими церквами. Це є не тільки джерелом прибутку, але й дає велику рекламу і розголос Українському Музеєві.

Пригадуємо також людям, які мають речі музейної вартости і дуже часто не знають, що з ними робити, що їх можна віддати до Музею, де вони збережуться і покажуть нам наше минуле. Атракцією тижня Музею була виставка картин відомого українського мистця Олекси Новаківського. Ціла виставка

була позичена в Українському Музеї в Нью-Йорку, яка, в свою чергу, була позичена і привезена з Європи. Після закінчення виставки у Філадельфії її влаштували в Чикаго, звідки вона буде перевезена до Канади.

67-ий Відділ СУА вкладає багато праці, щоб допомогти в розбудові Українського Музею зі свідомістю, що Музей стане носієм нашої культури, нашої історії і наших традицій в далекій від рідної України Америці.

Дарія Федак,
пресова референтка.

ПОЛУДЕНОК НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

Вже сьомий рік 66-ий Відділ СУА в Нью-Гейвені, Коннектикат, влаштовує полуденок, щоб хоч трохи допомогти Українському Музеєві, який дуже потребує фондів. На засіданні управи голова Відділу Ірена Гладка повідомила, що полуденок на потреби Музею відбудеться 25 жовтня. Кожна референтка знала, які обов'язки належать до неї. Господарська — Оля Посполіта мала найбільше праці, але їй допомогли членки, постаралися якнайкраще прибрати залю.

По співаній Службі Божій гості заповнили залю. Голова привітала о. пароха Михайла Бундза з родиною, гостей та сказала, що весь дохід з полуденку призначений на Український Музей в Нью-Йорку. Відтак о. парох провів молитву та побажав гостям смачного. Після полуденку д-р Осип Данко передав привіт від Українського Музею, висловив признання та подяку 66-му Відділові за організацію цієї зустрічі і всім присутнім за участь в імпрезі на користь Музею. В Музеї, крім іншої роботи, тепер іде інтенсивна підготовка до акції збірки фондів на перебудову раніше купленого і завдяки громаді вже сплаченого будинку. "Сподіюся на вашу прихильність, — сказав д-р О. Данко, — і закликаю всіх відгукнутися щедро на цю збіркову акцію. Висловлюю вдячність відділам і Централі СУА. Ми маємо на увазі не тільки факт заснування Музею, але цілий комплекс вашої невтомної праці та ваше зрозуміння потреб громади. Це зрозуміння і ця послідовна праця вказують на те, що характеристика, навіть самохарактеристика українців як людей, які, мовляв, своєю вдачею і поведінкою нагадують спалах соломи або людей, які вміють організувати справи і життя волості, але не справи і життя суспільства, цілком певно не відноситься до

СУА і його відділів. Протягом 67 років відділи СУА через свою Централю надавали пряму допомогу українському народові чи то шляхом допомоги потерпілим у війні, чи повоєнним скитальцям, дисидентам і політв'язням. А скільки дарували окремі членкині — тяжко підрахувати. Протягом 67 років в ділянці суспільної опіки — від організації медичної допомоги, фіндування сиротинців, надання стипендій студентам у Південній Америці, Югославії та інших країнах, допомоги жертвам Чорнобиля — виконано велику гуманітарну роботу. І врешті, в культурно-освітній ділянці проведено цілу чергу акцій, починаючи від організації світличок чи суботніх шкіл і кінчаючи допомогою на видання "Енциклопедії українознавства", фіндування Гарвардського Центру Українських Студій і створення Українського Музею та інші акції, включно з участю у праці світового жіночого руху. Кумулятивну вартість цього вкладу трудно переоцінити, але одна річ є ясна, що ця широкомаштабна органічна праця служила і служить для одиниць і гуртів одиниць магнетом і творила з них суспільний організм зі шляхотними цілями і осягами. Український Музей гордий і вдячний вашому Відділові і за патронат вашої Централі", — сказав на закінчення д-р О. Данко.

При каві і солодкому гості мали змогу поговорити, союзнянки знову поралися в кухні. Господарська референтка, залишаючи кухню, сказала жартома: "Пані, набирайтеся сили, бо рік швидко проїде".

Ірина Гриневич,
пресова референтка 66-го Відділу СУА.

ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОГО ОДЯГУ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ

86-ий Відділ СУА в Нью-Джерзі влаштував 11 жовтня минулого року показ історичного одягу. Нашим бажанням було відзначити великий вклад праці членкинь 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку, які понад 25 років тому взяли на себе проект виконання історичного одягу.

Програму відкрила голова 86-го Відділу Мирослава Граб. Вона привітала присутніх і коротко описала певні характеристичні типи одягу нашого минулого. Головний наголос був зроблений на найдавніший одяг, про який майже нема докладних відомостей і тим самим він цікавіший для загалу. Цей показ одягу зосереджується на ношах з Княжої доби аж до Козаччини. Представлений складний комплекс жіночого вбрання, взуття та різні прикраси, котрі творилися протягом століть. Тут є замітні впливи грецько-римської культури, які витворилися через торговельні зв'язки. Вигляд одягу з Княжої доби був взятий з мініатюр та орнаментальних букв у літописах. Одне з джерел про первісний слов'янський одяг було знайдене в розкопках сіверянських,

деревлянських та волинських могил.

Після відкриття почали виходити модельки. Кожний одяг коротко описали Мирослава Граб та Ліда Гайдучок. Модельками були діти та внучки членкинь 86-го Відділу. Треба підкреслити, що чотири модельки є внучками Неонілі Тершаковець, а вона є однією з виконавців цієї історичної ноші. Моделювали Дора Тершаковець, Аніса Тершаковець, Аня Тершаковець-Томко, Зезя Тершаковець-Завадівська, Мотря Туріянська-Михайлюк, Ела Ткач, Христя Голєбська, Таня ДеБаррі, Лариса ДеБаррі, Дарія Юрчук, Діяна Юрчук, Аня Гнатейко, Марта Штомпель, Дора Гапій, Меланя Місило. Оленка Юрчук представляла княгиню Ольгу, а Орест Пенцак — князя Володимира.

Після закінчення програми присутні були запрошені на перекуску і мали змогу фотографувати модельок у цих прегарних строях.

Дохід з цієї програми був призначений на Український Музей в Нью-Йорку.

Наталія Змий,
пресова референтка



86-ий Відділ СУА в Ньюарку, Нью-Джерзі.
86th branch UNWLA, Newark, N.J.

*Учасниці показу українського історичного одягу.
Models displaying Ukrainian garments.*



НАВ'ЯЗУЙМО КОНТАКТИ З АМЕРИКАНСЬКИМИ БІБЛІОТЕКАМИ

Незабаром після мого приїзду до Америки, в Баффало, дець у 1950 році, знайшла я в американській бібліотеці кілька українських книжок. Запитала бібліотекарку, чому їх так мало. Вона післала мене до директора п. О'Рурка. Моє знання англійської мови в той час було мінімальне. Поставити питання бібліотекарці — це одна справа, але розмова з директором в його кабінеті мене налякала.

О'Рурк виявився людиною вирозумілою і надзвичайно інтелігентною, а найважливіше — зацікавився українськими публікаціями.

Місцевий Відділ СУМ дав гроші на купівлю кількадесять книжок від одного чоловіка, який хотів їх позбутися.

Ми подарували ці книжки бібліотеці, а директор О'Рурк обіцяв мені, якщо буде "рух на полиці", тобто, якщо люди будуть ці книжки позичати, то в наступному році він купить з бібліотечного бюджету українські книжки найновіших видань. Кілька років пірід так і було. Я виготовляла списки з поданням видавництва чи книгарень, де їх можна замовляти, і бібліотека купувала книжки з власних фондів.

Потім ентузіазм українців до позичання книжок пригас, О'Рурк пішов на пенсію, бібліотечний бюджет зменшився, і не думаю, що тепер вони купують українські книжки. Все таки україніка в баффалівській бібліотеці була велика і якщо вона "не йшла", то її перевезли до іншого міста, де є більше українців,

бо публічні бібліотеки різних міст підтримують між собою контакти і обмінюються книжками.

Я виїхала з Баффало і живу тепер на Флориді. Недавно в Норт Порті збудовано новісіньку бібліотеку. Наш 56-ий Відділ СУА нав'язав з нею контакт і минулої весни відбулася там виставка українських писанок, яку організувала наша мистецька референтка Ірина Радзикович. Нуся Павлів-Маряні влаштувала показ писання писанок, а до успіху причинилися і допомогли Роман і Лена Іваницькі.

Наша голова Марія Наваринська постійно є в контакті з цією бібліотекою і добилася дозволу відбувати там наші місячні сходи. М. Наваринська зорганізувала недавно інформаційну імпрезу про Україну: д-р Євген Стецьків показав фільм про Україну, а Мирон Наваринський і я розказали про свої відвідини України. Посипалися питання. Одним з них було: "Що роблять українці, щоб поінформувати американців про Україну, бо про неї таки мало знають". Я відповіла подякою директорці бібліотеки, що дала нам можливість зробити це тут. І думаю

собі: "Якби кожний відділ СУА нав'язав контакт у своїй місцевості з бібліотеками". Вже маємо фільми, книжки і багато матеріалів англійською мовою. Не забуваймо, що наші недруги розповсюдили по американських бібліотеках багато некорисного про нас. Треба цьому протиставитися.

Необхідно також нав'язати контакти з американськими жіночими організаціями. Знаю, що в Баффало обидва Відділи СУА — 49-ий і 97-ий — є членами Федерації жіночих клубів Баффало і при їх допомозі популяризують українську справу. Як багато інформацій можна поширити про нашу, тепер уже вільну державу, використовуючи американські організації, бібліотеки, школи і засоби масової інформації.

Недавно у бібліотеці Норт Порту відбулася виставка української різьби, яку влаштували Ірина Радзикович, Марія Наваринська і Лена Іваницька. Виставка мала великий успіх і привернула увагу не лише українців, але й американців. Тож нав'язуймо контакти з місцевими американськими бібліотеками, а користь від цього буде велика.

Ніля Стецьків

ПОДВІЙНЕ СВЯТО



Святкування 60-річчя 26-го Відділу СУА (Гемтремк).

60th anniversary of branch 26 of UNWLA.

Для членок 26-го Відділу СУА ім. О. Басараб у Гемтремку, Мі., вже ввійшло у традицію відзначати День Подяки спільним обідом. Так було і цього року, однак трапилася ще одна нагода подякувати Богові за всі ласки — 60-річчя існування нашого Відділу. Тож 15 листопада у кафетерії школи при церкві Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці зібралися членки з родинами, гості, щоб спільно відзначити цю небуденну дату-подію. Усіх було понад 100 осіб. Прийшли священики церкви Непорочного Зачаття, Сестри, представниці інших відділів СУА, гості: д-р Маруся Бек — засновниця нашого Відділу, почесна

його членка, Катерина Кобаса — довголітня голова, почесна голова Відділу, Катерина Хом'як — почесна голова і довголітня членка, Параня Марко, П. Косович — одні з перших членок.

Головну промову виголосила д-р Маруся Бек. Як засновниця Відділу, вона пригадала багато цікавих подій з його історії, розповіла про працю українського жіноцтва, про допомогу церквам, школам, Україні, окремим потребуючим членам громади. "Нині праця українського зорганізованого жіноцтва помітна скрізь і дає відчутні результати", — сказала на

закінчення д-р М. Бек.

Надійшли привіти від інших відділів СУА, а також від Централі.

Голова Відділу Віра Гнатюк подала короткий звіт про працю 26-го Відділу за час його існування, згадала тих, що відійшли у вічність, а також представила колишніх голів і нинішніх членок. А працює наш Відділ дружньо, щедро жертвує на потреби церкви, школи, України, допомагає українцям у Поль-

щі, Бразилії, Аргентині.

Потім були дві деклямації: Віра Крива прочитала власну поезію, а вірш почесної голови Катерини Хом'як — О. Кравець.

Обід приготували наші господарські референтки Марія Деркач та Євгенія Бабій при допомозі членок. Проїшов він у теплій родинній атмосфері. Закінчився обід спільною піснею "Під твою милість прибігаєм".

Міля Пашкевич

ЮВІЛЕЙ 70-ГО ВІДДІЛУ СУА

22 листопада минулого року 70-ий Відділ СУА (Округа Нью-Джерзі) відсвяткував 35-літній ювілей.

Установчі загальні збори відбулися 2 грудня 1957 р. в присутності 35 членок. Невтомна ентузіястка заснування Відділу Оріся Свистун стала першою головою, а Олена Бобеляк є теперішньою. Відділ дістав назву "імени Віри Бабенко".

Історію Відділу заплановано подати у конвенційній книжці найближчої Конвенції СУА (травень 1993).

Хочу згадати про деякі почини 70-го Відділу. На початку існування, протягом шести років Відділ провадив дитячий садочок під опікою тодішньої голови Катерини Бук. За старанням Марії Химинець, членки управи Відділу, постав у нашій громаді 18-ий Відділ СУА, що згуртував молодших жінок.

Слід згадати про участь членок у громадських справах, у подіях, що відбувалися на терені нашої громади — 100-ліття міста Пассейк, 200-ліття Америки. Відділ влаштував виставки українського мистецтва по бібліотеках, що мали на меті ознайомити мешканців з нашою українською громадою.

Для громади 70-ий Відділ влаштував успішні імпрези: 60-ліття Українських Січових Стрільців, показ ноші Княжої доби, літературні вечори з участю авторів.

Членки писали листи з різних нагод до урядових чинників — з подяками і критичними зауваженнями.

Протягом того часу кількість членок дійшла до 64. Нині Відділ нараховує 30 членок. Причина життєва — відхід з туземного життя, зміна місця перебування, хвороби. Але всі тримаємося разом, обіжники інформують про нашу працю й імпрези тих, хто не може активно працювати.

За час 35-літнього існування 13 членок були головами Відділу, деякі по кілька разів. На ювілей нинішня голова поздоровила присутніх колишніх голів нашого Відділу гвоздиками.

За свою працю в організації СУА 70-ий Відділ одержав на XXII Конвенції (1990) признание; на пам'ятковій таблиці Українського Музею його "ім'я" є серед меценатів Музею 1978 року.

Членки цікавляться життям українського народу

чи то на поселенні, чи на Батьківщині, дають пожертви особисто і на фонди СУА. Багато членок Відділу працюють на добро громади — директор школи українознавства Стефанія Квасовська вже 40 років займає цей пост, членки працювали і працюють учительками, в Пласті, УККА, в Окружній Управі, у Головній Управі СУА.

Самозрозуміло, що праця Відділу змінилася. Ми радше обмежуємося до сходин, на яких завжди маємо щось цікавого до обговорення. Увесь заробіток із вкладок, пожертв, збірок, базарів призначений на ціль, що йде на добро української спільноти — на стипендії для студентів, на допомогу потребуючим, дітям — жертвам Чорнобиля.

На 35-му ювілей 70-го Відділу було 90 осіб. Гостями були провідні члени нашої громади, представники місцевих організацій, делегатки відділів СУА Округи Нью-Джерзі, голова Окружної Управи СУА. Екзекутива СУА нагородила 70-ий Відділ грамотою за щирю працю протягом 35 років існування. Привіт і плякату від Окружної Управи вручила голова Марія Полянська. Управа і членки раділи із щирих слів привітів.

З приємністю треба відзначити, що членки 18-го Відділу — "наші діти" — численною присутністю вшанували наш Відділ.

Гостина була приємна, залю прикрасили українськими рушниками, що справляло враження світлиці в українському домі. На стінах були розвішені знімки з праці Відділу.

Програму започаткували членки відспіванням гимну СУА. Слово про історію 70-го Відділу виголосила заступниця голови Ольга Буртик.

Іванна Кононів, членка 28-го Відділу, при акомпаньяменті п. Павловської, як завжди, своїм гарним виступом і веселим співом та словом уприємнила гостину. Гумореска Іванни Савицької, яку відчитала Марія Бакалець, викликала щирий сміх у присутніх. Марія Стефанів, членка Відділу, сказала коротке слово про обов'язки й заслуги української жінки.

Ювілей мав характер щирої гостини, членки раділи, що громада й інші відділи приділили нашому 70-му Відділові СУА в Пассейку стільки уваги.

ІХЧ

ПОДЯКА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Щиро дякуємо всім жертводавцям з громадянства, членкам СУА, що так жертвенно підтримують фонди, створені при суспільній опіці, особливо Фонд Медичної Допомоги Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля та Фонд Суспільної Опіки — Поміч Потребуючим в Україні.

Рівно ж дякуємо всім, хто складає так щедро пожертви з різних нагод, про що повідомляємо на сторінках журналу СУА "Наше Життя". Закликаємо членство СУА й надалі співпрацювати спільно, щоб не роздрібнювати наших жертв, а допомагати як цілість від СУА. Мусимо бути свідомі того, що наша поміч не є одноразовою, а запланована на дальшу мету. Тому при співпраці членства зможемо координувати та розділювати нашу поміч найбільш потребуєчим і допомагати як цілість від Союзу Українок Америки. Дуже часто окрема поміч членства чи відділів розгублюється, хоч не раз здається, що це єдина дорога, щоб допомогти і відгукнутися на заклики чи прохання. Не забуваймо, що Союз Українок Америки впродовж багатьох років допомагає потребуєчим родинам, а особливо дітям і старшим, та при співпраці членства наша організація зможе надалі працювати і координувати зібрані фонди і розділювати потребуєчим родинам.

Подаємо список жертводавців, що зложили на Фонд Медичної Допомоги Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля (в долярах):

3,000.00 — Володимира і Стефан Сливоцькі;
 1,000.00 — Students of Mercyhurst Preparatory School — Erie, Pa;
 750.00 — Lake Forest International Club — Lake Forest, Il.;
 по 50.00 — Mr. & Mrs. Willard Tyler, Емілія Процінська;
 по 30.00 — Ірена Пашковська, William A. & Kay V. Schlindler;
 20.00 — Лідія Петровська;
 по 10.00 — Марія Левицька, Ірина Чайківська;
 по 1,000.00 — 1-ий Відділ, 17-ий Відділ;
 400.00 — Округна Управа в Дітройті з влаштування імпрези "Київський вечір";
 150.00 — 93-ій Відділ;
 100.00 — 14-ий Відділ;
 60.00 — 33-ій Відділ (Н.Н., Мирослава Гук, Марія Кассараба).

Суспільна Опіка — Поміч Потребуючим в Україні
 500.00 — 107-ий Відділ.

Мама 86

350.00 — Товариство Сестриць при українській католицькій церкві Успення Пресвятої Богородиці у Фініксі, Арізона;
 300.00 — 66-ий Відділ;
 250.00 — 1-ий Відділ.

Лідія Черник,
 референтка суспільної опіки СУА.



100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Через 82-ий Відділ СУА — Клавдія Чернодольська	500.00 дол.
28-ий Відділ СУА	250.00 дол.
62-ий Відділ СУА	200.00 дол.
22-ий Відділ СУА	100.00 дол.
66-ий Відділ СУА	100.00 дол.
91-ий Відділ СУА	100.00 дол.
119-ий Відділ СУА	100.00 дол.

Разом — 1350.00 дол.

В рубриках "Замість квітів" і "З різних нагод"	575.00 дол.
Разом	1 925.00
Досі вплинуло	90 551.00

Разом — 92 476.00





УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

На Тривалий фонд д-ра Володимира і Олени А. Петришиних **1000.00 дол.** зложили **д-р Володимир А. і Олена А. Петришини.**

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

10,000.00 дол. — Володимир і Анна Раки;

4,000.00 дол. — Лідія Хома;

по 1,000.00 дол. — Бектон Дікінсон Фундація, дорівнюючи пожертву Мирона і Ольги Гнатейків, 66-ий Відділ СУА (дохід з полуденку 25 жовтня 1992 р.), 113-ий Відділ СУА, Андрій і Таїса Нагірні-Раки;

по 500.00 дол. — 83-ий Відділ СУА, Український Музичний інститут (дохід з концерту у честь 40-ліття існування);

200.00 дол. — Надія Дейчаківська (з радісної нагоди 85-річчя батьків — Емілії і д-ра Стефана Воляників);

по 100.00 дол. — Наталія Базарко, Евстахій і Марта Яроші, д-р Осип Данко, 45-ий Відділ СУА, Марко М. Россов, Катруся Ракоча-Барсігіян, д-р Михайло Лободяк;

по 50.00 дол. — Оксана Рак, Марія Макарушка;

25.00 дол. — Дарія Яворська (як подяка);

Щиро дякуємо членкам 38-го Відділу СУА в Денвері, Ко., за карточки, квіти і телефонічні побажання швидкого видужання. **Марко і д-р Адріяна Бахи.**

Гонорар за статтю "Бережіть злість" Р. Л. Хом'як призначає на Будівельний Фонд У. М. в Нью-Йорку.

ДАТКИ НА МУЗЕЙ

750.00 дол. — 113-ий Відділ СУА;

по 250.00 дол. — Спонсори Музейного концерту Володимира і Дарія Гойдиші, Тит і Софія Геврики, Орест і Лідія Білоуси, 113-ий Відділ СУА, Маркіян і Наталія Титли;

200.00 дол. — д-р Марія Савдик;

по 100.00 дол. — єпископ Василь Лостен, Володимир Грицин, Володимир Клебович, д-р Денис і Міра Стахиви, Лев Коленський, Григорій і Мирослава Данилишини, Володимир А. Клебович;

75.00 дол. — Лідія Зайнінгер;

60.00 дол. — Павло Німець;

по 50.00 дол. — Мирон й Ірена Руснаки, 28-ий Відділ СУА, Євген Саламаха, Арета М. Арлен;

по 40.00 дол. — Стефан і Марія Хемичі, Михайло і Олександра Боб'яки, Роман Рак, Володимир і Катерина Воловодюки, Володимир і Анна Раки, Емілія Панасюк, Міра Мандзюк, Лев Кобринський;

по 35.00 дол. — 20-ий Відділ СУА, Євген і Наталія Змії;

по 30.00 дол. — Френк Вірстюк;

по 25.00 дол. — Олександр Мотиль, Юрій і Зоря Малаховські, Юнайтед Технолоджіс, дорівнюючи пожертву Розі Воробель, д-р Теодозій і Любомира Крупи, Євгенія і Євген Івашківи, Модест Артимів, Зінаїда Левицька, Михайло Синидак, Кей Грінлау, Лідія Осінчук;

по 20.00 дол. — Роман і Валентина Глюхи, Микола Федорук, В. Пасічняк, Ірена Іванчишин, Орест і Марія Дацьківи;

по 15.00 дол. — Богдан Казновський, Стефанія Гутович, Марія Борковська, д-р Лев й Ірена Кушніри, Марія Савицька,

д-р Олег Слюзар, Марія Сирота, Іван Дроздовський, Стенлі Кіра;

по 10.00 дол. — Іванна Денкар, Марія Фірчук, Л. Лиман, Михайло Кравацький, Наталія Мітрінга, Михайло Ковальчишин, Марта Юзенів, Володимир Шуст, Орест Дутка, д-р Олег і Любомира Сохани, Андрій Горбачевський, Зеновій і Оксана Яримовичі, Стефанія Лукомська, Гаррі і Розалія Полчі, Марія Данилів, Роман Маселко, д-р Олег і д-р Іванна Ратичі, д-р Олександр Кмета, Євген і Марія Стахиви, Софія Андрушків, Марія Герус-Мартюк, Ярослава Стасюк, Михайло Тренза, Богдан і Марія Поритки, Олена Лівіцька, Олесь Кедринський, І. Гамуляк, д-р Р. Ручок, Б. Цинайда, Анна Матковська, Зінаїда Озарук;

по 5.00 дол. — Іван і Соня Качмарики, Тетяна Грицина, Вадим і Марія Яровенки, Михайло і Стефанія Рудики, Стефан і Олена Волянські, Володимир і Магдалена Квази, Юрій Левицький, Осип і Юстина Головацькі, С. Сташишин, д-р Іван і Наталія Макаровичі, Василь Воронка, Марія Храплива, Пилип Золондек, Константин Степовий, Ярослава Горячун.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Марії Даниш** на Будівельний Фонд Українського Музею **100.00 дол.** складають **Мирослава Савчак і Марта Савчак із сином Адріаном**, а родині висловлюють щире співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Марії Бадан-Даниш** **40.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею складає **Ярослава Яросевич.**

У дванадцяті річницю відходу у вічність чоловіка **сл. п. д-ра Михайла Стефанова** **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею складає **Марія Стефанів.**

У світлу пам'ять **бл. п. Ірини і Симона Костівих** **4,000.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею зложили **Анна і Роман Байляки.**

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Стефанії Левченко** 38-ий Відділ СУА у Денвері провів збірку на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку, у висліді якого зложили: **по 100.00 дол.** — Євген і Теодозія Федаки, Марія і Одарка Фіглюси, Марія Кротюк, Рая і Євген Петрівські; **по 50.00 дол.** — Ірена Федак, Любомир Колтинюк, Ольга Казевич, Марта Арнолд, Віра Кальба; **по 25.00 дол.** — Наталія і Корнель Крупські, Віра Гармон; **по 20.00 дол.** — Мирослава Кальба, Петро Романів, Маріян Морозевич, Іван і Марія Венжівські, Орест і Антоніна Колтунківи, Марія Нижник, Іван Паркулан, д-р Мирослав й Ірена Рушицькі, Надія Виннич, Т. Кропив'янський, А. Коваль, Марія Биковська; **15.00 дол.** — Т. Боднар; **по 10.00 дол.** — Дмитро і Стефанія Дутчаки, В. і М. Крушельницькі, О. і Я. Длябоги, Осип Романишин, Анна Ганчар, Лариса Івашко, Олег Завадович; **по 5.00 дол.** — Володимир Цедрій, Марія Заходняк, І. Жеребецький, Михайло Семкович, Олександр Світовий, Ростислава Гаецька, Надя Барийро, Антін і Ольга Громики, Юлія й Іван Макаруки, Марія і Богдан Мякольніри; **4.00 дол.** — Оксана Мошинська; **2.00 дол.** — Джеймс Роджерс.

У вісімнадцяті болючу річницю смерті **бл. п. Романа Яцкова** на Будівельний Фонд Українського Музею **20.00 дол.** зложили **дружина і діти.**

Вшановуючи світлу пам'ять **о. Йосифа Лукашевича** у п'яту болючу річницю його смерті, **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку зложили **дружина Наталія і діти.**

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

Членка 22-го Відділу Союзу Українок Америки Анна Кучма (Чікаго) подарувала 200 дол. для передплати журналу "Наше Життя" для відділів Союзу Українок в Україні.

Щиро дякуємо за великодушний дарунок.

Редакція та адміністрація "Нашого Життя".

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

В пам'ять незабутньої **Марії Даниш** складаю 30.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" союзнякам Кременеччини.

Оксана Гавришак-Рак

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дмитра Гроха**, батька членки Окружної Управи СУА в Нью-Йорку і голови 119-го Відділу СУА Ірени Моцюк, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щире співчуття. **Окружна Управа СУА в Нью-Йорку.**

В пам'ять **бл. п. мгр-а Володимира Гнатика** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а дорогій пані Ользі висловлюю щире співчуття.

Іванна Ратич.

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Даниш** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Олег і Іванна Ратичі.

В пам'ять нашого дорогого приятеля **бл. п. Миколи Зацухного** складаємо через 47-ий Відділ СУА в Рочестері 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а дружині Олі шлемо вислови глибокого співчуття.

Галя і Мірко Тицкі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мгр-а Олеся Муця** в Лос-Анджелесі складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо глибокі співчуття.

Іван і Олена Панчаки.

В пам'ять найдорожчих незабутніх рідних з родини Квас-Модрицьких, замість нев'янутих вінків на їхні могили в Україні складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

В. М. Квас, Кергонксон.

В десятю болючу річницю смерті нашої дорогої доньки, сестри і тети, старшої пластунки куреня "Чортополохів" **Лесі Слободян**, складаємо в її пам'ять 100.00 дол. на Пресовий Фонд журналу Наше Життя.

Марія Слободян з родиною

Замість квітів на далеку могилу дорогої приятельки **бл. п. Марії Демидчук-Чучман** складаю 25.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" в Україні.

Оксана Гавришак-Рак.

Замість квітів на свіжу могилу моєї приятельки **Стефанії Богославець** складаю 20.00 дол. на допомогу сиротам в Бразилії.

Анна Кумферт.

З РІЗНИХ НАГОД ...

Зворот гонорару за дописи для журналу "Наше Життя" в сумі 70.00 дол. складаю на Пресовий Фонд журналу.

Ольга Гасцька.

Зворот коштів поїздки на Конгрес СФУЖО в сумі **226.00 дол.** признаю на Фонд Репрезентації СУА.

Ірина Чайківська

З нагоди 60-ліття ювілею 26-го Відділу СУА в Гемтремку, Мі. вітаємо наших сестер-союзнок в складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 5-го Відділу СУА в Дітройті, Мі.

ЧОРНОБИЛЬ

В пам'ять **бл. п. д-ра Івана Дичишина** складають 100.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля та 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Микола і Катерина Семчишаки.

В пам'ять нашої матері **бл. п. Галі Мартинюк**, членки 7-го Відділу СУА в Акроні, Ог., складаємо 100.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Д-р Мирон і Марта Боднарі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Мирослава Яремка** складаємо 75.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля, а родині покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

Зеня і Маруся Зарицькі.

В п'ятдесятю річницю смерті моєї матері і сорокову річницю смерті брата складаю 50.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Олена Качала.

Замість квітів на могилу **бл. п. Антонія Корпала**, мого батька, який загинув в австрійській війні в 1914 р., складаю 48.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Барбара Таські.

У світлу пам'ять **бл. п. Богдана Флюнта**, дорогого чоловіка моєї сестри Ірени, складаю 40.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Ольга Филипів.

Honoring the memory of **Maria Demytchuk Chuchman**, a donation of \$ 25.00 was made to the Children of Chornobil Fund. by

Mary Dushnyk

Honoring the memory of **Volodymyr Zaparanluk**, a donation of \$ 25.00 was made to the Children of Chornobil Fund by

Mary Dushnyk

A donation of \$ 30.00 was declared in memory of **Georg Zamiaty** by

Douglas Schuerman

\$ 100.00 was donated by Corporate Officers of TAMS Consultants, Inc. to Children of Chornobil Fund in memory of **George Zamiaty**, who died on November 8, 1992.



НАШИМ ДІТЯМ

ОЛЕНА ПЧІЛКА

ПЕРШИЙ СНІГ

Новину сьогодні зранку
День вчорашній нам приніс:
Білі стріхи, білі призьби,
Біле поле, білий ліс.

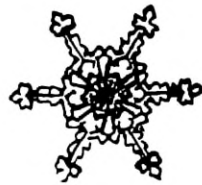
Ліс стоїть такий поважний,
Мов дідусь старий та сивий.
Погляда на шлях широкий,
На просторі білі ниви.

Темні сосни та ялини
Простягли далеко віти
І поблискують на сонці,
Снігом-інеєм укриті.

З-між дерев не обізветься
Ні звірина, ані птаство, —
Та кортить санчата взяти
І піти в зимове царство.

Там бадьорістю подихать,
Побродити білим шляхом,
Чи із пагорба спуститись,
Пролетіти бистрим птахом!

А опісля в теплу хату
З мандрювання повертатись —
І мамусі любій-милій
Всі пригоди розказати.



СТАНІСЛАВ ШУШКЕВИЧ

БІЛИЙ ДІД

Скачуть діти. Гомін. Сміх.
На пеньочку ліплять сніг.
Небагато й наліпили,
а дідок вже виріс білий.
Голова — немов подушка,
шапка з'їхала на вушка.
Очі в діда — дві вуглини,
ніс із жовтої морквини.
В нього ремінь-поясок
Та ще й віник з гілочок.

Кличуть діток на обід —
сам-один лишився дід.
Лиш горобчик — "цвінь-цвірінь",
сів на плечі, наче тіль,
раптом пурхнув — і нема.
Сипле срібний пух зима.

Подививсь йому услід,
зажурився білий дід.



ГАЛИНА ГОРДАСЕВИЧ



ЗОРЯНА КОЛИСАНКА

Коханий синку, любая донечко,
Глянь у віконце — заходить сонечко.
Побачиш крізь далі, чисті й прозорі,
Як в синьому небі спалахують зорі,
Більші і менші, і зовсім дрібні,
Золоті, діамантові й срібні.
Правда, яка то Божа краса —
Ці чисті, зоряні небеса?

Коханий синку, любая донечко,
Спати лягаючи, гляньте в віконечко.
Якщо цей день ви не марно згубили,
Якщо в цей день ви щось добре зробили:
Не гнівали тата, слухались мами,
З дітьми ділилися забавками,
Не мучили кицю, цвіт не зірвали,
Пташку голодну нагодували,
Гляньте в зоряну синяву
І в ній побачите зірку нову.
То між іскристих, ясних світил
Ваш добрий ангел її засвітив.

Спи ж спокійно, дитино моя,
Світиться в небі твоє ім'я.

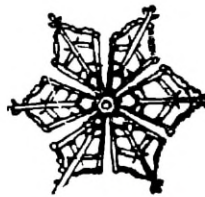
Львів, 1992



СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

У МАМИ ДОНЯ

У мами доня з рожевим личком.
В білявих кісках — дві сині стрічки.
Співає доня, неначе пташка.
А працює! Як та мурашка.
Танцює доня — немов пір'їнка.
Каже всім доня: "Я — українка!"



РОМАН ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрація Едварда КОЗАКА



На шибках цвітуть ще квіти,
Льодові, беззапашні,
Ще на вітах грає вітер
Зимові свої пісні.

А вже сонце шле привіти,
Пише пальцем на стіні:
"Проганяйте Зиму, діти,
Це ж її останні дні!.."

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

1 листопада 1992 р. відійшла у вічність **бл. п. Стефанія з Угерів Дибба-Ценко**, довголітня членка 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Народилася Стефанія в Стрию, де належала до гурту свідомої патріотичної молоді. Молодою дівчиною почала працювати секретаркою в адвокатській канцелярії д-ра Романа Домбчевського, якому, за її словами, завдячувала набуті знання з української мови та історії, бо

її завжди ці справи цікавили.

Перед вибухом Другої світової війни вийшла заміж за Осипа Диббу, молодого підприємця. Народилася в них дочка Тамара і з нею, як багато інших, молоде подружжя вирушило в невідомий світ.

Жили в Німеччині перед виїздом до США, потім поселилися у Клівленді. Після приїзду до Нью-Йорку Стефанія стала членкою 64-го Відділу, якому

була вірною до смерті, хоч місцем її перебування не завжди був Нью-Йорк. Жила в Лейк Джордж і на Фльориді, але завжди відгукувалася на потреби Відділу.

Добра пам'ять про покійну залишиться в серцях членок Відділу.

Вічна їй пам'ять!

Христя Навроцька,
пресова референтка Відділу

Закінчення зі ст. 33.

У сьому річницю відходу у вічність незабутнього чоловіка **бл. п. д-ра Юліяна Політила 300.00 дол.** на потреби Українського Музею складає **Анна Політило**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Левка Гординського** на Будівельний Фонд Українського Музею **25.00 дол.** складають **Ростислав і Оксана Омецінські**, а родині висловлюють щирі співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дмитра Гроха**, батька членки 119-го Відділу СУА в Йонкерсі, складають: **250.00 дол.** — Ірена і Ярослав Моцюки; **100.00 дол.** — Борис Галаган; **50.00 дол.** — Олександра Крумшин; **по 25.00 дол.** — 119-ий Відділ СУА в Йонкерсі, Ольга і д-р Юрій Руденські, Іванна і Петро Ганкевичі, Люба і д-р Олег Сохани, Марія і д-р Роман Борковські, Богданна і Остап Винники, Мирослав і Марія Лабуньки; **по 20.00 дол.** — Люба і Михайло Дзімани, Ольга і Петро Кулиничі, Галя і Лев Футали, Володимира і Володимир Васічки, Ольга Женецька, Марія Женецька; **по 10.00 дол.** — Анна Король, Володимира і Богдан Вітюки, Люба Крумшин, Соня Крумшин.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Хоманчука** на потреби Українського Музею **25.00 дол.** складає **Лідія Яців**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Фігель-Януш** на потреби Українського Музею **50.00 дол.** складає **Надія Кравчук**.

Замість квітів на могилу **сл. п. Клавдії Чернодольської** на потреби Українського Музею **100.00 дол.** складає **Анна Політило з родиною**.

У світлу пам'ять маестра **Михайла Мороза** на потреби Українського Музею зложили: **50 дол.** — Ольга Кузьмович, **15 дол.** — Атанас і Катруся Кобрини.

У світлу пам'ять **бл. п. д-ра Богдана Панасюка** на Будівельний Фонд Українського Музею **100 дол.** зложили Любомир і Оксана Крушельницькі, **50 дол.** — Марія Шуст.

На свіжу могилу **бл. п. Олени Елнів 40.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку складає **Поля Книш**, а родині висловлює щире співчуття.

У світлу пам'ять **бл. п. Володимири Смик** на потреби Українського Музею **25.00 дол.** складають **Ярослава і Омелян Томичі**.

В пам'ять **бл. п. о. крилошанина Томи Бариляка** складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею. Родині висловлюємо щирі співчуття.

Ліда і Богдан Гайдучки

У п'яту річницю смерті **о. Осипа Лукашевича** складають **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку **Наталія Лукашевич з дітьми**.

У вісімнадцяту річницю смерті **сл. п. Романа Яцкова 20.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею складають **дружина і діти**.

В пам'ять чоловіка **сл. п. д-ра Рудольфа Фішера** на Будівельний Фонд Українського Музею складає **50.00 дол. д-р Марія Фішер-Слиш**.

У світлу пам'ять **д-ра Василя Палідвора та сл. п. Михайла Зєліка 50.00 дол.** на Український Музей складають **Дарія й Ігор Шусті**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. проф. Івана Кейвана 25.00 дол.** на потреби Українського Музею складає **Софія Скрипник**.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Стефанії Дибби** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку **10.00 дол.** складає **64-ий Відділ СУА** в Нью-Йорку.

ПОПРАВКА

У грудневному числі "Нашого Життя" на стор. 26 в розділі Тривалі Фонди у списку пожертв має бути: "На Меморіальний Фонд проф. Петра і Дарії Мегикив зложили: **по 50 дол.** — Евдокія Блавацька, д-р Володимир і Віра Кліші, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі; **по 20 дол.** — Неоніла Кліш, Петро Капшученко; **10.00 дол.** — Іванна Петик".

В розділі "Замість квітів" на стор. 26 має бути: "В пам'ять **проф. Петра Мегики** на Український Музей **50.00 дол.** зложила Дарія Кузик.

У світлу пам'ять **бл. п. проф. Петра Мегики** на Будівельний Фонд Українського Музею **100.00 дол.** зложила Арета Бук".

Адміністрація У. М. перепрошує жертводавців за помилки.

ЗВЕРНЕННЯ

до читачів "Нашого Життя", що заплатили передплату на 1993 р. 20 дол.

Згідно з повідомленням у "Нашому Житті" за січень 1993 р., передплата вноситиме **25 дол. на рік**. Тому звертаємося з проханням ласкаво **доплатити ще 5 дол.**

Адміністрація "Нашого Життя"

ВІД РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статтей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Будемо вдячні, коли пресові референтки та дописувачі будуть придержуватися цієї засади.

Редакція не приймає матеріалів, не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде поміщувати невивічливих, образливих для кого-небудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 674-5508. Fax: (212) 254-2672
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

23-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ У ДІТРОЙТІ, МІЧ.

Загальні збори 23-го Відділу СУА у Дітройті відбулися 22-го листопада 1992 р.

Головою зборів була Марія Кузьо, секретаркою — Надя Свистун. Окружну Управу репрезентувала Наталія Гевко.

Управу на 1993 рік вибрано в такому складі: голова — Уляна Мерек, заступниця голови — Соня Карпюк; протоколярна секретарка — Надія Свистун, скарбничка — Соня Карпюк. Референтки: організаційна — Єва Смолій, культурно-освітня — Анастасія Стецько, господарська — Марія Рибак.

Контрольна комісія: Ірена Шавалюк, Галина Сніжик.

Надія Свистун,
протоколярна секретарка

49-Й ВІДДІЛ СУА У БАФФАЛО, НЬЮ-ЙОРК

Загальні збори 49-го Відділу СУА відбулися 5-го грудня 1992 р. Управу на 1993-1994 рр. вибрано в такому складі: голова — Уляна Лоза, заступниці голови — Стефанія Осадця (перша заступниця голови), Оксана Салдит (друга заступниця голови), голова "елект" і кореспонденційна секретарка — Лідія Стасюк, протоколярна секретарка — Ореста Перейма, касирка — Ярослава Борачок, заступниця касирки — Тетяна Паславська. Референтки: організаційна — Анастасія Пугач, зовнішні зв'язки — Ірина Дорошак, господарські — Марія Дранка — голова, Єва Ковтало (заступниця голови), Олена Хомин, Василина Осташук, стипендійна — Оксана Салдит, референтка журналу "Наше Життя" — Тетяна Паславська.

Контрольна комісія: Анна Полішук (голова), Марія Паньків, Мирослава Райца.

Вільна членка — Ірина Ходань.

Уляна Лоза,
голова Управи Відділу

1-Й ВІДДІЛ СУА У НЬЮ-ЙОРКУ

Загальні збори 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку відбулися 6-го грудня 1992 р.

Головою зборів була Катерина Папуга, секретаркою — Соня Костюк. Окружну Управу репрезентувала Уляна Ганущак. Управу на 1993 рік вибрано а такому складі: голова — Лідія Магун, заступниця голови — Люба Дармограй, протоколярна секретарка — Стефанія Семущак, скарбничка — Стефанія Гуменюк.

Референтки: організаційні — Дарія Чижик, Анна Юрків, культурно-освітні — Іванна Мачай, Наталія Мітрінга; імпресові — Дарія Мудра, Люба Ярема, Катерина Недогода; виховна — Соня Костюк; суспільної опіки — Соня Вацик, Єва Гарайда; пресова — Марія Мотиль; мистецько-музейні — Анна Натина, Марія Качунь; господарські — Дуня Криль, Анна Кусьнірчук, Оля Кузьмин, Мирослава Федюк; фестивалю — Катруся Папуга, зв'язків — Маріянна Задоянна, Мирослава Мандзюк, стипендійна — Стефанія Гнатченко.

Контрольна комісія: голова — Леся Гой, членки — Марія Климочко, Марія Федірко, Юлія Осіюк, Ірена Старосольська.

Марія Мотиль,
пресова референтка

64-Й ВІДДІЛ СУА У НЬЮ-ЙОРКУ

20 грудня 1992 р. відбулися загальні збори 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку. Головою зборів була Христя Навроцька, секретаркою — Лариса Зелік. Окружну Управу репрезентувала її голова Надя Савчук. Головою Відділу переобрано Ніну Самокіш. Управа з малими змінами залишилася в тому самому складі.

Христя Навроцька,
пресова референтка

"Our Life" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$25.00, single copy \$2.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 25.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна — 25.00 дол., поодинокое число 2.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 25.00 американських доларів.

© Copyright 1993 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
Fax (201) 772-1963

*"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003*



*Взір із збірки Українського Музею в Нью-Йорку. Західне Поділля, Гусятинський повіт. Кінець XIX ст. Вишивати нитками вишневими ч. 498, жовтими ч. 742 та чорними.
The Ukrainian Museum in New York collection. Western Podilla, the end of XIX cent. Embroider with DMC thread — red #498, yellow #742 and black.*